

EPIGRAMMATUM
MISCELLA-
NEORUM

DECADES SEPTEM

Cum additione Carminum
metri rarioris.

AUTHORE

JOANNE CASPARO

de BÖCKEN, J. U. D. Celsiss. ac
Reverendiss. S. R. I. Principis & Ar-
chi-Episcopi Salisburgensis Consi-
liario Aulico, & Civitatis
Syndico.

Cum Permissu Superiorum.

Impensis Joannis Dratziecher
Bibliopolæ Salisburgi.

Typis Melchioris Haan, Statu-
um Provincialium & Urbis Metropo-
liticæ Typographi & Bi-
bliopolæ.

ANNO M. DCC. V.

EPIGRAMMATUM
MISCELLA-
NEORUM
DECADES SEPTIMA
Cura additione Garmanum
metri rarioris.

ALTHORA
IOHANNES CASPARUS
de Bocken, J. U. D. Coll. a
Reverendiss. S. R. I. Principis & Ar-
chiepiscopi Salisburgensis Cons-
iliario Aulico, & Civitatis
Syndico.

Cum Petrus superintendens
imprentis Joannis Breyer
Bibliopola Salisburgensis
Typis Melchioris Hübner
um Provincialium & Caroli Breyer
huic Typographi & Mi-
nistris.

Anno M. DCC. L.

Ad Lectorem.

Non succenseo tibi, amice Lector, si admiranti, quod neglecto vel suspensio sacrae Themidi debito sacrificio otiosus Poëtafter gracili carmen modulatus avenâ, tenui Epigrammatici generis Muse vaco, officij fortassis mei rationem minus benè, quam par erat, posuisse, temporisque inestimabilis pretium profusus iactor iniqua estimatione pensitasse videbor: Tum quod plerisque, maximè indoctis persuasum sit, Poësin nonnisi otiosorum hominum sterile negotium esse, & longè nobiliori ac utiliori operâ mentem ingenuam occupari posse, vel quod etiam literatis quibusdam viris non satis expeditum est, hoc studium tantum temporis sibi vindicare, & ita totum hominem rapere, ut is ad alia munia obeunda vel omninò incapax, vel saltem parum idoneus reddatur, cum præterea tot tamque præclari tum veteris, tum nostræ ætatis authores Epigrammatibus scribendis
aded

adeò præstantem industriam navârint, ut
omni ferè campo cum nobilissimæ herbe de-
pastione, & optimorum quorumlibet floscu-
lorum deceptione ab iisdem jam pridem oc-
cupato, fonticulisque Parnossi sacri hujus
liquoris flumine plenè exhaustis, nihil am-
plius relictum videatur, quod dignitate ma-
teriæ, non dicam styli elegantia, & ingenii
acie cum illis prioribus cum honore stari pos-
sit, ut proin meritò vereri debeam, ne,
quod multis aliis accidit, etiam mihi eve-
niat, ut dum lucubratiunculas meas Juris
publici facio, existimationis quoque publi-
cæ periculum adeam, tutior futurus, si in
latebris privatæ obscuritatis pagella tene-
broso pulvere domestico oblitterata jacuis-
set: Aliter tamen & benignius, ut spero,
illi, qui ita sentiunt, de me judicabunt, si in-
telligent, isthoc opusculum, cum alio jam
ante hac sub inscriptione: Manualis sa-
crorum Epigrammatum, suppresso no-
mine à me edito, nec unius diei aut unius an-
ni laborem, multò minùs, multorum anno-
rum continuatæ operæ texturam, sed ab æ-
tatis inde adultioris ingressu successivè colle-
ctum spicilegium, & partim etiam juvenilis

imma.

immaturitatis lolium esse, quod horis dumtaxat subsecivis, & eo tempore, quo alii pasculis aut conversationibus indulgere, vel somno & quieti vacare solent, citra ullam temporis iacturam, aut officii mei neglectum pro mea, amicorumque honesta delectatione à me compilatum est, neque hanc editionem spontaneo pruritu, aut inanis gloriæ cupiditate, sed ideò fieri, ut aliorum desiderio, qui utilitatem quamdam ex merce hac modica se consequi posse, sperabant, satisfaciam, & quidem cum decretum mihi jam esset, etiam hæc carmina miscellanèa non alio, quàm testamento nomine typo concredere, ex Superiorum verò Senatusconsulto id aliter, quàm si nomen authoris quoque præfigeretur, non liceret. Unde fiebat, ut vix non invitus ad id, quod modò fit, inductus, obtorto quasi collo in jus, & arenam publicam traherer: dignus proinde, nisi spes me fallit, cui censure acerbitas aliquid indulgeat. Quòd si quis prætereà considerare velit, Epigrammatis vim (id, quod mihi videtur) in eo præcipuè consistere, ut vitia acutè & breviter cum dulcedine quadam perstringat, auribusque delicatis nude veritatis impatientibus

hoc modo, quasi sub condimento aliquo, ut in
amarulentis pharmacis melle vel saccharo
conditis fieri videmus, salubriter imponat,
econtrà præclarè gesta oculis hominum in
compendio ad imitationem proponat, & me-
moriæ commendet, omninò quidem fateri ne-
cessè erit, utilissimam operam reipublicæ
locaturum illum, qui hunc finem fuerit asse-
cutus: sed cùm nulla sit ætas, quæ suum genium
proprium, suos mores, & sua vitia non ha-
beat, ideò consequens etiam est, nullius Catuli,
Galli, Getulici, Martialis, Oweni, aut al-
terius cujuscunq; præstantissimi Epigramma-
tistæ opera utut præclara & plena, adeò
perfectè omni tempori convenientia esse pos-
se, ut non juxtà illud, non convenit om-
nibus omne, etiam posteris aliquid supersit,
in quo calamus quis suum utiliter exerceat.
Quod, an ego quoque in his modicis pagellis
pro parte aliqua præstiterim, vel fortè oleum
& operam malè perdiderim, meum non est
judicare: Tuum verò, benignissime Lector,
humanitatem rigori in censendo præferre,
& authori tui studiosissimo si non favere,
saltem optimo animo exhibita non contem-
nere. Vale.

EPIGRAMMATA MISCELLANEA.

CENTURIA I.

I.

Ad Lectorem.

Lector amice rogo, *tenuem* ne sperne
Libellum,
Sæpè vel in modicâ res nuce magna latet.

2.

Ad eundem.

Si mea fortè forent aliis metra consona me-
tris,
Me temerè furem dicere *Mome* cave.
Nam similis crescit flos sæpè duobus in
hortis,
Ingenium quoque parvatis esse solet.

3.

Ad Zoilum.

Cùm benè nil facias, temerè tamen omnia
carpis,
Quidquid agant alii, vel benè, sive malè.
A Sic

Epigrammata Miscellanea.

Sic neque lucem atris cæcus distinguit ab
umbris,
Sunt bona cuncta bonis, sunt mala cuncta
malis.

4.

Poëta annulum à Principe imperatum fru-
strà sperat.

Infelix digitus metiris inania metra,
Annulus hic, replicas, grande minerval
erit.

Sic Dea Musa suum sibi desponsabit alumnum,
Et dabit articulis lumina clara tuis.

O miser! iste meo est digito non annulus a-
ptus,

Majori manui convenit ille magis.

5.

Poëta incogniti,
qui Romanæ aquilæ bonam fortunam augu-
ratus est, sequenti incomparabili can-
crino versu.

Se latè regnis, ita fatis, ingeret ales.

Encomium.

Quisquis es ingenio felix, qui carmine can-
cro,

Romanis aquilis tam bonus augur eras.
Nescio, quâ fueris fortunâ incognitus usus,
Sed similis metro, nolo sit illa tuo

6. Ami-

6.

Amico Doctorali Laureâ noviter insignito, nomine

Vers.

Res nova! perfectum vox continet unica
versum,

Par modò junge pedum, distichon effici-
cient.

7.

Mons Calvaria.

Illustrissimo Domino de petra fellis
Podagrico.

Hæc tibi cum myrrha fel petra propinat a-
marum,

Si fueris patiens, tum petra mellis erit.

8.

In tacitum affectatorem officii peregrinam
linguam requirentis.

Externam subito linguam se scire revelat,

Quâ solitus nobis non fuit ante loqui.

Est Italus, qui Teuto fuit, quia teutone lin-
guâ

Significare pudet, quòd petat officium.

9.

Cajus rationum subversor punitus innocens
videri vult.

Non potuit validas rationes reddere Cajus,

Nullâ ergò queritur se ratione pati

Epigrammata Miscellanea.

10.

Novitas rarò bona.

**Magna fuit quondā capitis reverentia cani,
Inque suo pretio dicta fuere senum.**

**Sed modò cum senio jacet absque valore
vetustas,**

**Nec veterum ratio, consiliūve placet.
Sunt nova progenies, regimen, nova tem-
pora, mores,**

Omnia cum nova sint, sunt bona nulla nova.

11.

**Cur nostro tempore servi præcedant
feminas?**

**Cur præit inverlo Dominas nunc ordine
servus?**

**Hinc, quia nunc sequitur, juraque cessat
berus.**

12.

Aliud.

Mancipium quia sunt facti muliebri mariti,

**Nunc prior est famulus jure, sinister he-
rus.**

13.

Encomium Lauri.

**Omnia nudat hyems Borealibus horrida
flabris,**

Fruetibus atroces concitat illa minas.

Laurus sola tegi refugit nive, sola pruinae

Perpetuo didicit spernere vere gelu.

Non

Centuria prima.

*Non aurum juvenes, sed doctam quærite
laurum,*

*Æternum hæc ornat tempora, non me-
ruit.*

14.

In Euclionem paupertatis hostem.

*Pauper ubique jacet: malè res capungit a-
varum,*

Sunt oculis miseri spina, magis loculis.

*Quò pactò, clamat, turbam removebo mo-
lestam?*

Vis? ut eant inopes, ire finas in opes,

15.

Officium Judicis.

Judex justitiæ sit fidus & integer index,

Ni faciat, vindex est gravis ipse Deus.

16.

Judex avarus.

Officium debet judex impendere gratis,

*Sed noster judex gratis putat esse Dati-
vum.*

17.

Echo injustitiæ anagrammaticus.

Justus ni fueris, I. miser, ustus eris.

18.

Fastus inanis.

*Nammis credebam caligam turgere Thra-
sonis,*

A 3

Quan.

6 *Epigrammata Miscellanea.*

Quando debebat solvere, ventus erat.

19.

Fortuna est figulus per echonem.

Ex limo figulus spurco vas nobile format,
Sordidus ex imo sæpè resurgit homo.

20.

In Momum particularem.

In intervalla mihi, quòd dicis, lucida, verum
est,
Verum etiam est, quòd sint lucida nulla
tibi.

21.

*Vates amico jocanti falsè ex tempore
respondet*

Non tibi, quod dicis, calcar nego vatibus
esse,
Nam sentis, multos ut stimulare sciunt?

22.

Momi nomen Epigrammatibus deest.
Nullum præ se nostra ferunt Epigrammata
nomen,
Nam satis est, quòd tu, quem tetigère,
scias.

23.

Horæ Poëtarum dissimiles.

Non aperit semper sua lucida flumina Pal-
las,
Nec quovis placidus ridet Apollo die.

Sic

Sic neque vena mihi pariter fluit omnibus
horis,

Uberius modò, vel parcius illa scatet.

24.

Vatis Officium.

Unâ conveniunt in voce *Propheta, Poëta,*
Falsa tamen modò vox hæc, modò vera
canit.

25.

Aliud.

Nonnè *Poëta* simul benè dicitur esse *Pro-*
pheta?

Posterior *vates* dicitur atque prior.

Carmina quàm recitant ambo, sed dispare
formâ,

Facta *Poëta* canit, *ficta* *Poëta* canit.

Pura futura decent, nec non *vera* *vera*
prophetas,

Ni probet *e ventus*, carmina *ventus* erunt.

26.

In *crucis* *Hyspanas*, *Gallo-Diabolicas.*

Cùm fugiat *styx* atra *crucem* cane pejus &
angue,

Nunc tamen *Hyspanas* cudit in orbe *crucis.*

27.

In *anonymum* præclare gesta malis mori-
bus corrumpentem

Cui meritis quondâ cecini præconia laudis.

A 4

Heu

8 *Epigrammata Miscellanea.*

Heu mihi ! cur alium cogis habere sty-
lum ?

Cancrinos memini, solitum me pangere
versus ,

Ultrò qui possent ire, citròque viam.
Mutâsti vitam canerino movere reversam,
Carmina non muto, retro sed ire volo.

28.

Pacis pretium fatuis incognitum.

Pax aliis emitur pretiô deperdita carô ,

Pax eadem fatuis ære venalis erat.

Nunc ubi consumpsit fluidum Mars ferreus
aurum ,

Nec pax , nec pretium , quo redimatur,
adest.

29.

Nova rarò bona.

Non bona, quæ nova sunt ; sed nova , quæ
bona sunt.

30.

Tempus inestimabile.

O carum tempus fulvô pretiosius aurô ,

Quantum momentum quæque minuta te-
nent !

31.

Nihil in orbe stabile.

Dic , ubi sint quondam septem miracula
mundi ?

Tum

Centuria prima.

Tum miracula forent, ni peritura forent.

32.

*Indocti rapiunt bonorum cul-
mina.*

*Surgunt indocti, & rapiunt cœlestia regna,
Vox Augustino præule digna fuit.*

*Surgunt indocti & rapiunt fastigia mundi,
Est hodiè doctis digna querela viris.
Sed crepitans tenuem vox pulsat inaniter
auram,*

aurem non tangit, longa sit illa licèt.

33.

*Jura favent feminis, sed magis subindè
Judices.*

*Nec sacra jura valent tantùm, nec Jura pro-
fana,*

*Quantum formosæ Cypridis ora, genæ.
Cum Titia Titio si coram iudice lis est,
Causa valet Titiae, sit bona, siue mala.
Formæ nec forus est cæcus, sed judicat Ar-
gus,*

*Tam teneri sexûs est, ait ille, favor :
Sic cùm Justitiæ foret absque favore litan-
dum,*

Sacrificat pulchræ Curia jus Titiae.

34.

*Injustum lucrum non feneratur.
Justos mille vorat sefertius unus iniquus,*

10 *Epigrammata Miscellanea.*

Partaq; ni benè sint, sunt bona nulla bona.

35.

Lex potatorum injusta.

*Contrà fas legem sibi met posuère bibones,
Ponere quod leve vas debeat esse nefas.*

36.

Rectum consilium sponsa fortitudinis.

*Res sacra consilium, regit omne domique,
forisque,*

*Hanc ratio generat, lingua soluta parit.
Intemerata fides lac, experientia nutrix,
Præceptor senium est, strenua dextra vir
est.*

*Sors paranympa, rei felix successio partus,
Ne noceat præceps una noverca cave.*

37.

Consilii vis in silentio.

Ut sit consilium, consule, deindè sile.

38.

Ridiculus Consul.

*Arserat Ucalegon, fuit unda petita per u-
tres,*

*Ut vim Muleiberis mulceat iste liquor.
Vasa sed hæc longo non usu sicca fuère,
Multaque per tenues exiit unda vias.*

*Ergò suas operas consul novus increpat,
antè*

Hæc

Centuria prima.

Hæc quòd heri non sint vasa rigata salo,

39.

In Consiliarium taciturnum.

Consiliarius es, nec is esse videris ineptè,

Si peto consilium, cum ratione files.

40

Aliud.

Semi es Bibliacus consultor, nam tibi numquam

Est sermo non non, semper ita est, & ita.

41.

Injustitia.

Justitiam cæcam depinxerat æqua vetustas,

Ut neque personas, munera nec videat.

Moribus, arte nova, nostris est reddita lusca,

Cùm jus non videat, munera lusca videt.

42

Advocatus bonus.

Sta juri, partique tuæ simul esto fidelis,

Et jurista fores, tunc sine lite bonus.

43.

Advocatus bonus & malus.

Defendit miseros, pupillos protegit ardens,

*Injustos reprimat, subvertit crimina mor-
dens. est ænigma.*

44.

*Ex Advocatis multi vocati, pauci verò
electi.*

Epigrammata Miscellanea.

**Vos ad iura estis quia defendenda vocati ,
Electos etiam convenit esse viros.**

45.

Indoctus Prætor.

**Pollio fit prætor, licet indoctissimus esset,
Ingenio modico, maximus in genio.**

**Quis putet ? officium tamen idem Pollio
præstat,
Iudicio multis officit ille suo.**

46.

**Respublica à multis malè administra-
tur.**

**Publica res multis, paucis respublica curæ
est,**

Publica nempè putant omnibus esse bona.

47.

**Magni Principes sunt amici privatim, &
hostes publici.**

**Bella cruenta gerunt, dant millia plurima
letho,**

Interea læti sunt sine felle domi.

48.

In pacificatorem anonymum.

Utile dux voluit præferre o - o honesto,

Cum gallo foedus dum speciale facit.

**Nam quid, ait, certare juvat ? res lubrica
bellum,**

Certa re præstat pacis inire modum.

Sic in certa volat, ne res incerta maneret,

Pa.

Pacis non belli se probat esse Ducem.

49

Rex gallus pacem emit.

Aurea nunc redeunt pretiosa tempora pacis,

Nam pacem auro Rex à Duce gallus emit.

50.

Mors immatura Principis in cæcam mortem.

Parcis avo, tenerumque rapis mors cæca Nepotem,

Nonne fuisset avus jure nepote prior?

51.

Mortis Responsum.

Quisquis es ! ò cæcam me dicere desine mortem,

Si vixisset avus, viveret ipse Nepos.

52.

Pax simulata.

*Pax tua pace caret, nova dans incendia belli,
Sic pix, & non pax, ignea faxque fuit.*

53.

Testamentarii regni inconstantia.

Omne novum Testamentum si semper & esset

Sacrum Evangelium, Rex sine lite fores.

A 7

54. Ex

52.

Ex novis gallicis.

Dux octogenarius puellam quindecim annorum ducit.

Dum sibi vir teneram capularis sponfat amatam,

Uxorem ducit bis puer ipse parem.

Ne tamen invalider dubiosa potentia pactū,

Noster id omnipotens Rex facit esse ratum.

55.

Rex impurissimus Sardanapulus titulum
Patris patriæ, non virtute sed libidine
querit.

Virgo sit aut conjunx, Rex noster diligit
omnes,

Hac Patriæ fieri vult ratione pater.

56.

In Fridericum Palatinum Rebelle.
Pax erat, & bellū suscepit sponte rebellis,
Inque suum traxit sic fera bella locum.

57.

Dux N. se suæque hostibus Imperiū
tradit.

Cur hosti temcrè vendis tua, tēque, Tuos-
que?

Nam modò nil, factâ venditione vales.

58. Aliud.

Non se, sed Dominum malè vendit avarus
Iudas,

Hic

**Hic Domium, cum se tam malè vendit,
emit.**

59.

**Etiam debili hostis non est contemnen-
dus.**

**Est sua vis etiam minimis, cave, parva la-
cessas,**

**Scis? quòd apes, uri mel, sic & acumen
habent.**

60.

Horologium.

**Aspice, quàm properet sapienti hæc machi-
na cursu,**

**Sunt tamen ex plumbo, quos habet illa
pedes.**

**Imò quò premitur majori pondere, tanto
Inceptum citius deproperabit iter.**

**Quamvis cæca, tamen Phæbum comitatur
euntem,**

Fidæque solarem prodit in axe viam.

Insuper illa sui fit docta *Magistra* magistri,

**Ad momenta monet cuncta, memento
mori.**

61.

Hora una erit ultima.

Omnibus ex horis feret una færale feretrum,

Ergo te vigilem quælibet esse monet.

60. Psen

62.

Pseudo-amicus

Nil nisi *mel* loqueris, *fel* corde recondis a-
marum,

Sic *fucos* animo pascis, in ore *favos*.

63.

*Amicus verus.**Versu cancrino.*

Sunt tua, quæ mea sunt, sunt mea, quæ
tua sunt.

64.

Amico abeunti.

Tale vale dico, cùm fortè recedit, amico,
Vive recordare: hoc pignus amicitiae est,
re cor dare.

65.

Præstat esse inimicum apertum, quàm ami-
cum simulatum.

Hostis es occultus, licèt ore videris ami-
cus,

Nec bona sit facies, si benè non facies.

66.

Creatio politica.

Primus homo fuit ex limo sine matre crea-
tus,

Et Pater omnipotens ipse creator erat.

Nunc facilis res est, de stercore magna crea-
re,

Ex

Ex imo Staius surgit ad alta fimo.

67.

Parasitus.

**Non invitatus consuêsti accedere mensas,
Invitus semper sed parasite redis.**

68.

Testimonium infantis.

**Legitimè non est, quòd erat gravis Anna,
probatum,**

Infans testis erat, sed neque legitimus.

69.

Idem.

**Dicitur Anna gravis, negat hoc, & perne-
gat illa,**

Testibus est mihi res ista probanda, refert,

Ergo testis ei parvus produciitur infans,

Legitimus testis non, ea clamat, hic est.

70.

In Susurronem invidum.

**Nescio, quid tacitè tua lingua susurret in
aurem,**

Hoc scio, non audes invidie clara loqui,

71.

In eundem.

**Quamvis tam tacitè tua lingua susurret in
aurem,**

**Sat tamen audiris, nempè susurro quòd
es.**

72. Ocu-

72.

Oculi sunt in amore Duces.

Esse Duces oculos Veneris, notoria res est,
 Ergo patet, quod habet lumina *Cæcus* o-
mor.

73.

Amor cæcus est.

Sunt in amore Duces oculi, rapiuntque se-
 quentem,
 Ergo *amor* est *cæcus*, nam *Dux cæcus* e-
 get.

74.

Idem.

Heu *Ducibus* ne fide oculis in amore malè-
 gnis,
 Ne miser in foveam præcipiteris amans.

75.

Alchimistarum ludibrium.

Aurum sponderis, sed inanem venditis *au-
 ram*,
Arcanum vanū est, *ars* gravis, *arca* levis.

76.

Hircocervum.

Dic, quid sit melius. cervumne ferire, vel
 hircum,
 Tutius est hircum, tutum magis *Hirco-
 cervum.*

id est nihil.

77. *Vis*

77.

Vix Es ovis.

O Vix, quàm simul est par tibi & impar ovis.

78

Astrolabium.

Quis satis ingenium stupeat, dextramque magistri?

Qui parvo magnum condidit orbe polum.

79.

In Cabalistam superstitiosè in fata sua inquirentem.

Quid tua fata ferant, avidè cognoscere quæris,

Ni cesses, fatum te faciet fatuum.

80.

Orator est arator.

*Orator jactat sua semina, sicut arator,
Seminat ille quidè verba, sed ada metit.*

81.

In hereticum calumniosa scommata in Romanum Pontificem vomentem.

Improba lingua vocat Papatum stercus; amaro,

Sic ego dente, inquit, mordeo Pontificem.

82.

Arij impii Hæresiarchæ sordida mors.

*Arius infelix animam cum stercore reddit,
Sci-*

Scilicet impurus spiritus ille fuit.

83.

*Optima vindicta & maledictorum re-
futatio.*

*Insons argueris? benè factis verba refelle,
Tunc reprimes hostem, re, sine felle
tuum.*

84.

*Ragozius reus criminis lese Majestatis no-
du ex carcere fugit.*

*Dicta dies nuper fuerat funesta rebeli,
Sed fugiens nodu prævenit ille diem.*

85.

*Furium Doctori equum alenti.
Nutrit equum Doctus, quo non eget, ab-
sonares est,
Æquum si cures, convenienter aget.*

86.

Medicus.

*Pristina non curat, quamvis pretiosa recepta,
Semper amat presens, atque novum recipe.*

87.

Ex carnifice fit Medicus.

*Hos necat, ut Medicus, licet quibus ante
pepercit,*

Nunc ex arte facit, tunc rudis arte fuit.

88. *Ha-*

88.

*Homo humaniter tractandus.**Sum famulus, sed non natus sum ad pondera mulus,**Infer onus, quantum fert homo, non quod onos.*

89.

*Homo vorax podagricus.**Dentibus, ore, labris, linguâ, manibûsque laboras,**Cur ergo cruciar dura podagra pedes?*

90.

*Preces mundana sæpè immunda.**Est pretium precibus, si sit formosa precatrix,**Quamvis peccatrix sæpè sit illa gravis.*

91.

*Lupa juveni.**Res levis est, inquit, nec portant oscula damnum. Juvenis lupæ.**At res non levis est, tu sed es ipsa levis.*

92.

*Bibulus bibulam ducit.**Cajus homo madidus simili sociatur amata,
ne sua nempè salus sit sinè proficiat.*

93.

*In amore, in dolore.**Che! Wehe.**Multa trahunt post se sociales tædia tædæ,**Ra-*

Rarus & est, qualis non sit *amarius amor*

94.

Vir & uxor mœchi.

Quàm benè conveniunt par nobile sponsus
& uxor,

Uno in prostibulo nuper utérque fait.

95.

Judicium Salamonis.

Falsa parens voluit, findatur ut ense puel-
lus,

Quod fieri genitrix indubitata vetat.

Maluit hæc saluum, quàm cæsum perdere
natum,

Ut vivat soboles, non cupit esse, quod est.
Parce, ait, ò liætor! me me prius ense secato,

Me jugula, vitam dum ferat ipse puer.

Nec mora! vult falsæ genitrici cedere na-
tum,

Sed matrem se, cùm non cupit esse, pro-
bat.

Ergo Rex matris pietati jura reppendit,

Quæ pia non fuerit, nam neq; mater erit.

96.

*Ejusdem ultimum elogium ad filium Ro-
boam insipientem.*

Rex sapiens fui! opes peperit sapientia
grandes,

Sed partas stolidus dilapidavit amor.

Glo-

Gloria, divitiæ, sapientia, sceptrâ fuêre !
 Vita fugit ; superest nil mihi quàm
tu - mulus.

97.

Pecuniæ etiam ineptos promovent.
 Si vis per saltum citò scandere lætus in al-
tum,
 Non parcas nummīs, sic æquas infima
summīs.

98.

Pecunia potens.
 Omnia perficiet nummus, si sit numerosus,
 Tunc eris in numero si numerare potes.

99.

Pecunia supplet ingenium.
 Unum cuncta potest supplere talenta talenti-
tum,
 Qui sine divitiis est, scateat hic vitiis.

100.

Aurum avari idolum.
 Cur mundo nihil est fulvô pretiosius aurū ?
 Tam benè conveniens nullum est quia
nomen avaro.

CENTURIA SE- CUNDA.

I.

In Zoilum.

Ur ea, quæ facio, non sint, meliora,
redarguis,
Hoc non est mala, sed carpere Mome
bona.

2.

Ad Lectorem.

Diffimula, si te forsan mea carmina pun-
gunt,
Si strepitum facias, proditor ipse tui es.

3.

Agathocles ex figulo fit Rex. per Echonem.

Rex novus ex limo figulus cum surgeret
imo,
Tunc novus est ab humo porro creatus
homo.

4.

Idiota non estimat Poësin
In nullo pretio tibi dicitur esse Poësis,

Sci-

Scilicet ingenio est merx peregrina tuo.

5

Poëta infulati Encomium.

Clare Poëta, cūi fluitant ex tempore versus,
Laurum portares, ni sacra mitra foret.

6.

Poëta bonus, sed alios superbè despiciens.

Es bonus, atque bonum te Icīs faber esse
Poëtam,

Nempè tibi, nisi tu, nemo Poëta placet:
Grande Sophos tibi vis passim clametur ut
uni,

Nec vatem, nisi te tempora nostra ferant.
Crede mihi, melior fabro faber ipse fuisset,
Si melior reliquis non sibi visus erat.

7.

Novi anni gratulatio.

Exacto veteri cursu novus incipit annus,
Quid tibi, quid Bertæ gratulor ergo tuæ?
Nulla rogare placet nova, sed precor o-
mnia prisca,

Tu volo sis canus, Bertaque fiat anus.

8. *Aliud*

Votū pro Xenio novus imperat edere /anus,
Hinc volo tu canus, Bertaque fiat anus.

9.

*Christiani Principes propter interesse
discordes sunt.*

Principib⁹ nostris nunquam fore, credo, cor
unum, B Si

Si plures audent, unam sperare coronam.

10.

*Rex inimicus Provincias alienas inimi-
cis promittit.*

*Regem venturi sæcli o o - o probas te,
Cum bona, quæ nondū sunt tua, distribuis.*

11.

*Gallus Gallinaceus vetus Basiliscum ge-
nerat.*

*Parturiens gallus fætentibus incubat ovib,
Fœtus ei monstrum, quod? Basiliscus erit.
Quisquis es, ò studeas avibus meliorib' uti,
Dilectæque Jovi femina præfer avis.*

12.

Promissio vana.

*Promittit, sed nulla facit miranda Lutherus,
Tam modicæ fidei scilicet ille fuit.*

13.

*Gallia tandem sociatorum gravia ar-
ma sentit.*

*Iam lusum Ludovice satis, nunc seria res est,
Cum ludi vice te seria bella premunt.*

14

*Serenissimi Principis, & gloriosi belli Ducis
Eugenii valor, utpotè contrà quem Gal-
lia plures belli Duces mittit.*

*Quanta sit Eugenii virtus, Ludovice revelas
Dum facis hunc Ducibus pluribus ipse pa-
rem,*

15. Idem

15.

Idem Ducem Exercitus gallici Cremonæ capit.

Dux gallus mediâ rapitur captivus in urbe,
 Concubiæ noctis dum sopor altus habet,
 Præsidium nil præsidio, nihil arma fuere,
 Nil fossæ, sæpes, mænia, valla, viri.
 Sic capit Eugenius gallô vigilantior hostem;
 Sic aquilæ gallos nunc vigilare docent,

16.

Idem Cremonam modestus non exurit.

Si nuper flammis exusta Cremona fuisset,
 Nulla Cremona foret, vera Cremona foret.

17.

Mantua fiducia vana.

Est in aquis tua spes, quia te circumfluit unda,
 Sed cave, serò oculi ne tibi sint in aquis.

18.

Ad eandem admonitio.

Mantua tolle manus, releva prece Cæsaris
 iram,

Sic servare manu te potes ipsa tuâ.

19.

Eadem falso nuntio victoriæ obtentæ contrâ
 Cæsareos accepto, Te Deum Laudamus
 cani imperat.

Mantua lætitiâ cohibe, tua gaudia siste,
 Nam tibi charta levis nuntia falsa tulit.

B 2

Nun-

Nuntius alter adest, nec fert simulata rela-
tor,

Dux gallus † testis nostra trophæa pro-
bat. † Villeroy captus.

*Epitaphium Principis de Sangaro Neapo-
litani propter fidelitatem Serenissimæ Ar-
chidomui Austriacæ illibatè serva-
tam innocenter occisi.*

Sta Viator.

*Nobilis urna tenet sine vertice nobile cor-
pus,*

Cui capitale fuit, non temerâsse fidem.

Catholicus renui, vel Christiânissimus esse,

Quamvis Christiânus, catholicusque fui.

Martyrio palmâ tribuas mihi jure secundâ,

Nam virtus mortis causa fidésque fuit.

*Epitaphium Caesaris Octaviani Augusti
Carminè Leonino.*

Sta Viator.

H i Au c st t hon

ic acet gustus, umulus at - alis oris

D pl an t f - od

S r gr r m f f h

it ex ex apiet ors ua inis m

f n l c f t c h

Sic legatur.

Siste Gradum.

Hic jacet Augustus, cumulus stat talis honoris,

Dic placet angustus tumulus fatalis odoris?

Sit rex, grex, rapiet mors sua, finis humo,

Fit lex nex, capiet, fors tua † cinis homo.

† NB. Licentia produ-
cendi primam cineris.

22.

Virtus invidiam patitur.

Egregiis sua sæpè viris quoque noxia laus
est,

Invidus, invitus facta decora videt!

23.

Invidia.

*Non videt, ut res sunt, majora sed omnia
veris*

Invidus esse putat: non videt ergò benè.

24

*Maledicentia virtuti frustra obtre-**bat.*

*Nil alios curo, malè de me quando loquun-
tur,*

*Non maledicta nocent, ni malefacta do-
cent.*

25.

In avarum.

Non accusaris, recipis quia multa libenter,
Sed dare quòd nihil, aut pauca libenter
amas.

26.

*Aliud.**Avarus nunquam habet satis.*

Omnia tempus habent, auri nisi sola cu-
pido,

Nam quòd plura capis, sordide, plura cupis.

27.

Prodigalitatis effectus paupertas.

Prandia lauta sibi qui curant sæpè parari,

Oppiperam cœnam sumere rarò solent.

28.

Prodigo frustra dantur subsidia.

Prodigium foret, ut propriis malè prodigus
usus,

Alterius fiat dives ab auxiliis.

29.

Juventutem plerúmque liberalem etas ma-
jor & divitiæ parcæ efficiunt.

Musarum vacuus cùm cerneret Irus alum-
num,

Dives hic est Dominus, plus ait, ergo
dabit.

O miser ! errâsti cum risu subiicit alter,

Di.

Dives ego Dominus tunc ero, si do minus.

NB. Licentia corripienti do.

30.

Omnia sunt venalia avaris.

Publica sufficiunt hoc tempore munera paucis,

Privatim passim, munera nam capiunt.

31

Liberalitas virtus, medium inter avaritiam
Et prodigalitatem tenet.

Non te profusum, non te decet esse tenacem,
Sol sis, nam trahit is, sed quoque reddit
aquam.

32.

Divitis Et prodigi disparitas.

Effet prodigium, si dives prodigus esset,
Nam dare nil dives, prodigus omne solet.

33.

In garrulitate mendacium.

Frons, oculi, vultus mentiri sæpè feruntur,
Sæpius hoc hominis garrula lingua facit.

34.

Stultus eorii fastus.

Dèspicis omne, quod est extra te, quando
bibisti,

Extra te sed tunc ipsemet esse soles.

35.

*Pamphilus servus exauctoratus se Baro-
nem fingit.*

*Baronem post hæc te dicere Pamphile noli,
Pauperibus satis est, quòd videare comes.*

36.

Secreta medicina aulica.

*Aulæ secretum est, secreta quod omnia pan-
dit,*

Accipe florem uvæ, potio fiat, habes.

37.

Law artis impressoria.

*Quis calamo laudem latis exprimat istius
artis?*

Millenos calamos quæ superare solet.

38.

*Tonsor apud avarum hospitem divertens
malè tondetur.*

*Hospes tonsorem recipit, tonsúmque remit-
tit.*

39.

Astrologia artificii non satisfacit.

*Decipit artificem delusum ars conscia cæli,
Eminus objectum monstrat, habere negat.*

40.

Amicus amico.

Ænigma.

*Quod das spontè hosti, concede rogatus
amico,*

Sic

Sic tibi me stabili jungis amicitia

solutio: meminisse velis.

41.

Eidem. etiam per ænigma.

Non mea, quam teneo, sed res tua propria
jure est,

Sic quoque, quod retines, est mea, non
tua res.

Si sed ego tibi, túque mihi rem reddimus
ambo,

Nec mea, nec tua res stat, nec ego, ne-
que tu.

solutio: corda amicorum.

42.

Vinum juventutis venenum.

O juvenes vinum vobis reputate venenum,
Nam flammæ meliùs frigida vincit aqua.

43.

In vino est luxuria.

In vino venus est, sed habet venus ipsa ve-
nenum,

Ergo quis quis amat vina, venena cave.

44.

Oweni præclarissimi Poëtæ macula.

Vena tibi facilis fuerat subtilis Ovene,

Da veniam, nimium sed fuit illa levis.

B 5

45. Re-

45.

*Regnum in se divisum peribit ; In Tribunali
um à se independentiam ab invicem.
Pleraque cùm modò sint independentia, mi-
rum est,
Ni resoluta strues denique tota ruat.*

46

*Domini ne subditos gravent.
Qui nimium faciunt subiectum onerare tri-
butis ,
Quo veherentur , equum pondere spon-
tè necant.*

47.

*Breve , nempè hyemale regnum Fridericè
Electoris Palatini
Perdere te citius dicunt , quàm acquirere
regnum ,
Rex ita fis , non ut sis , sed ut esse sinas.*

48.

*Pseudo - amicus solatur verbis , nihil
præstat.*

*Nil præstas , benè velle tamen mihi sæpiùs
inquis ,
Sic cupis , ut venerer munere velle tuum .
Agnosco tam promptum animum , quod de-
beo , reddo ,
Quæ cupis , illa volo mittere dona , sat
est.*

Podagra virile malum.

Multa podagra viros, mulieres rara fatigat,
Molle genus nequirit ferre virile malum.

Cur podagra pedes incommodet?

In cerebro posuit meritò sapientia sedem,
Nam Iovis ex cerebro nata Minerva fuit.
Ex pedibus Bacchi sic nata podagra videtur,
Nam pro sede tibi vendicat illa pedes.

Gratulatio infulato seni ad diem electionis renovatae facta.

O lux candenti meritò signanda lapillo,
Candida lux tenebras non habitura tuas.
Quæ nobis charam revocas in mente figuram

Lucis, quâ primò tradita Mitra tibi est.
Iam complevisti viginti quatuor orbis,
Tempus id omne dies unica visa fuit.
Scilicet annus erat nobis non longior hora,
Ergo annos comple, multiplicâque dies.

Eidem modestè gratias agenti.

Est mihi longus, ais, nimis iste Platonius
annus,
Sufficeret, brevior si mihi meta foret.
Sit: dabo, non annus tibi meta, sed annulus
esto,

Annulus est brevior : sine sed ille caret.

53.

Peregrina malè amplectimur.

*Cur sacra more placent patrio peregrina
relieto ?*

*Cur gestus, vestes, sermo, loquela, fides ?
Antiquata putant, atavis quæ redâ fuere ,
Sed malè, nam bona non est aliena fides.
alluditur ad regulam juridi-
cam , quòd cum mala fide
non præscribatur.*

54.

Peregrini mores fugiendi.

Echonicum.

*Diligis, ò fili ! vanum & mendacia quæris,
Quod tua terra tibi dat, malè quæris ibi.*

55.

*Papyracea gallorum pecunia Anglorum
prædæ cedit.*

*Dic, quanti valeat, tua, pauper galle, papy-
rus ?*

*Grandia promittit, sed leve pondus habet.
Non leve pignus, ais, statuit, quia spondet
opimas*

*Gangis divitias , quæ grave pondus ha-
bent.*

*Hæ poterunt vacuas auro replere crumenas,
Unde domi fiat, militiaeque satis.*

In

In portu ratis est : sed Gallia falleris, *Anglus*
Pignus habet, Gallo *littera scripta manet.*

Vel

Iam ratis in portu est : sed spes tua Gallia
fallit,

Anglia pignus habet : quid tibi ? charta ma-
net.

56.

Gallia pauper.

Dives eras quondam pictai vestis & auri,
Nunc auri scripti dives es, æris inops.

50.

Melac, sive Melacus incendiarius
moritur.

Nil habeo de melle, nihil de lacte, sed eheu !
Nunc Phlegetontiacus me lacus ater habet.

58

Serenissimus Princeps Eugenius Turcas in
Hungaria triumphat.

Anagrammaticon.

Euge sinu.

Euge sinu Princeps, tua virtus sidera tangit,
Nam forti lunam de iicis axe manu.

59.

Invidia proprietas Canina est.

Cùm Lunam renitere vides, canis invide la-
tras,

Scilicet est oculis lux inimica tuis,

60

Virtuti frustra invidetur.

Anagrammaticon.

invideant, ni videant.

Invideant alii, & de me quæcunque lo-
quantur,

Ni videant aliquid, quo maledicta probent.

61.

Cain invidorum Pater.

Quàm canibus similis sit fratricida Cainus?

Litterulam solam junge, Caninus erit.

62

Quantitas thesauri Poëtica & vul-
garis.

Tyro corripuit thesauri in carmine primam,

Cui, fur, & malus es prædo, magister ait.

Parce, puer replicat, furem vocitare magi-
ster,

An non thesaurum tu quoque corriperes?

63.

Mendici potentes.

Quisquis alit multos, hunc dicunt esse po-
tentem,

Pauper es ergo potens, millia solus alis?

64.

Causa difficilis pauperis debitoris.

Quæstio difficilis fuit orta solubilitatis,

Nam

Nam non solvendo debitor Irus erat.

65.

Cur pauperum liberi non rarò formosi.

Cur soleant inopum formâ præstare puelli,
à Domino nostro est forma ea, Mater ait.

66.

Nobilitatis origo.

Sunt duo, quæ faciunt, ut quis sit nobilis,
ars, Mars,

Tertia nunc asinis est via, quæ ? per opes.

67.

Superbia Vitellij novi ex bubulco

nobilis.

Quod venit à vaccis, non est hoc nobile
stemma,

Sed vitulum potius, vel probat esse bo-
vem.

68.

Rustici ebrii votum inconsideratum.

Rusticus in foveam cadit ebrius : illico cla-
mat,

Me pia servatum subtrahere luna scrobi.

Cereæ lucebit tibi moles grandis ad aras,

Quercu non levior, si pia luna juves.

Dixit, & en querulas vetulæ fert conjugis
iras,

Quæ comes excepit tristia verba viri.

Furcifer, exclamat, pereas, mors reddat ina-
ne

Vo-

40 *Epigrammata Miscellanea.*

Votum, ne pereat bos, ego, vacca, domus.
Audiit hæc, oculosque rotans Melibæus o-
pacos,

Ad vetulam timidâ voce locutus anum
est.

O mea! parcius indignare viro, pia luna
Me modò servet, erunt irrita vota, file.
Impie! vota tenent, facis ebrius, ebrius im-
ple,

Tunc referet magnam cera pusilla trabem.

Ein modi Räuschl.

69.

Præsente vino nauseatur aqua.

Cur non tangis aquam? prohibet reveren-
tia vini,

Numina, quod non vult inferioracoli.

70.

Epitaphium Bacchanaliorum.

Quisquis stultitiam spectasti temporis acti,
Siste gradum, & pauca hæc verba viator
habe.

Hic jacet exanimis, funus lacrymabile Bac-
chi,

Cujus in hoc tumulto mortua larva latet.
Alea cum talis, sparsæ nullo ordine chartæ,
Cum thyrsos cyathi, pocula, vitra, scyphi.
Tristia nunc, sed chara olim sine carnibus
ossa

Herbæ Brasiliæ frustula, cera, tubi.

Prô!

Prô ! dolor , in cyathis magnum reperitur
inane ,

Et nihil est, ubi tunc candida spuma stetit.
Stultitiam totâ præsens hæc continet urna,

Quâ cinerum cineres condidit una dies.
Nunc tristes subeunt jejuni temporis horæ,
Et cum carne vale Musica muta capit.

Hoc madidi luget cognatio stulta Lyæi

Hinc velo larvas occuluere suas.

Tu tumulo vini guttas insperge viator,

Atque precare, brevi surgat ut ipsa caro.

Auferstehung des Desterlichen
Fleischessens.

71.

Hilarius Bacchanaliorum tempore promo-
tus , Momo id ei exprobranti falsè
respondet.

Me personatum donari munere rides,
Juvit personam tunc tenuisse tuam.

72.

Cerevisia.

Echonicum.

I citò da Zythum caupo, sed parciùs undam,
Portio munda mihi, non tamen unda pla-
cet.

73.

Ebrius flumine mersus perit.

Mergitur in rapidis, quò decidit ebrius un-
dis ,

Is modò non biberet, si antè bibisset aqua.

74.

In Logicum bibulum.

*Si foret objectum Logices potabile Zythum,
Tu citò tunc ista primus in arte fores,*

75.

Pollio Lurco.

*Aeternum studet, ut faciat sibi Pollio no-
men,*

Quomodò? cauponis scilicet in tabulis.

76.

*Idem amiculi glandes vendit, ut gula sa-
crificet: allusum ad ejusdem nasum
rutilum & nodosum.*

*Omnia lurco voras, nec nodulus extat a-
micto,*

Hinc tibi de naso nunc resilire solent.

77.

*Inabsurdam eorum sententiam, qui obje-
ctum Logices in Enterationis chyme-
rico statuunt.*

*Objectum Logices statuunt rationis in ente,
Sed quid subiectum si ratione caret?*

78.

*In Nodillum nomine & moribus in-
cultum.*

*Te similem florere rosæ cum tempore spe-
ras:*

Non

Non nego : nodosum nam satis esse, patet.

79.

Patientia omnia vincit.

Ne credas odium vinci violenter agendo,
Vincere, si *patiens sis*, patiundo potes.

80

Gloria est stimulus virtutis.

Discite, non levis est virtutis gloria suada,
Gloria fidereis continuanda choris.

81.

In Contradictorem pertinacissimum.

Obloqueris semper, falsique redarguis :
imò

Quæ primum meditor dicere, falsa vo-
cas

Nunc iterum quædam refero: falsissima cla-
mas

Esse, tace : at cogor dicere, *vir bonus es.*

82.

Aliud.

Semper ubique soles mea dicta refellere,
laudo

Te tamen, ut quondam cum ratione neget.

83.

Roma nova major antiquâ.

Nunc es in orbe caput nova Roma, nec antè
fuisti,

Imperiûmque modò tu *sine fine* tenes.

Nam

44. *Epigrammata Miscellanea.*

Nam data non solum Petro est sine fine po-
restas,

Ius etiam toto dicit in orbe Petrus.

84.

*Ad gentilitia arma Summi Pontificis
neo electi*

Cum populo versas sanctus Pater exhibet
ollas,

Omnia dat nobis, nil sibi servat opum.
Thesauros reserat sacros, aperitque pro-
fanos,

Quod superest, aperit cor, animamque
dabit.

Quod male de Clero, quam verum in Prin-
cipe Cleri est

Fundo destitui: quid tenet olla? nihil.

85.

*Pastor avarus oves pauperes negli-
git.*

Ergo Pastor ovem non curas absq; lucello?
Sic lanam, sed non improbe quæris ovem.

86.

*Luxus vestium atavis incognitus magis
paupertatis, quam divitiarum
signum est*

Aurô qui vestes ornat: reputabo foren-
sem,

Intus enim rarò dives is esse solet.

87. In

87

*In modorum gallicanorum ridiculam
vanitatem.*

*Esse modum in rebus, veteres dixêre Poëtæ,
Sed modò sunt nostro tempore mille modi.*

88.

*Adolphus viduus ridiculus ama-
tor.*

*Lucida vitra sibi fieri curavit Adolphus,
Ut nitidum clarâ luce cubile foret.*

*Sic ego, compos, ait, fieri volo divite
sponsâ,*

*Nam mihi sponsa manus ducta nitore da-
bit.*

*Sed vitra clara nihil valuêre, nitensve cubile,
Cum fuerit viduus, spretus Adolphus erat.*

*Et juvenis juvenem sociat sibi sponsa ma-
ritum,*

Consilio veteri nubere doctâ pari.

*Nunc vitra frange miser, nitidâsque expelle
fenestras,*

Vitrea spes cecidit, vitricus alter erat.

89.

*Juvenis puella seni viduo invita nube-
re cogitur.*

Cûi roseis lux alma gens resplenduit antè,

Cuîque serena dies semper in ore fuit,

Quæ nunc mæstittæ stant illi fronte decora?

Purpureus niveo cur fugit ore colo?

Bel.

*Bella puella tuam patiens solabere sortem,
Ne sis Mater, eris filia, sponsa, soror.*

90

*Camillus ridiculus senex canos capillos pin-
git, ut videatur juvenis.*

*Canos obfufcas nigricante colore capillos,
Sic senium fperas poffe latere tuum.
Falleris, inverfo res indiget ordine, vertex
Non eget unguentis : unge Camille pedes.*

91. *Idem.*

*Albe senex albos pingis nigredine crines,
Siccine vis senium diffimulare tuum?*

*I, pedibus celerem properans imitare ju-
ventam,*

Sic fies, quod jam diceris effe, puer.

92.

Vitia linguæ.

*Nec volo te mutū, nec te nimis effe loquacē,
Res mala nulla, fed eft peffima lingua du-
plex.*

93.

Abufus nocturni luminis.

*Ut poffit dormire, petit Lucretia lumen,
Cum tamen hoc ad opus fat fine luce videt.*

94

Abufus pulveris odorati.

*Nulla folet noftro res tempore crebrior effe,
Pulvere quàm nares fæpè replere fuas.*

Hic

Hic capit, ille capit, rursusque iterumque
capeffunt,

Nobilis, & vilis, fœmina, virque capit,
Sic malè dicuntur muccô evacuare cere-
brum,

Nam cerebrô, crebrô qui capit, ille caret.

95.

*Fallax mundus capillamentis ascititiis
gaudet.*

Quòd falsos passim mos est aptare capillos,
Res fundamentô nititur ista suô.

96.

Caupo contradictoria verificat.

Caupo probat, duo vera dari contraria vi-
tro,

Scilicet esse merum, nec tamen esse merum.

97.

Idem.

Caupo verificat contradictoria, vitro

Scilicet esse merum, nec tamen esse merum.

98.

Ejusdem Juramentum.

Utor mensurâ justâ, sit diluo testis,

Et Thetis in mea, si sint mala, vina ruat.

99.

Idem.

Utor mensurâ justâ, mera mixtâque non do,

Si secus est, vinum puniat alma Thetis.

100. Qua-

Quales Parentes, tales liberi.
Si Pater arma gerit, natus quoque diligit
arma,
Marris lanificæ filia filia trahit.
A bove majori sic discit arare juvencus,
Sic natis virtus est, vitiumque Patrum.

CENTURIA TERTIA.

1.

Ad Zoilum,

Omnia cùm rodas, & ad omnia Zoile
latres,
Res nova sit, metris parcere dente meis.
Ergo docebo fugam celeri dare carmina
curfu,
Ne retrò fortè latrans mordeat illa canis.

2.

Celsissimo ac Reverendissimo S. R. Imperij
Principi ac Domino Domino

J O A N N I E R N E S T O

Ex Comitibus de Thun &c. Archiepiscopo
Salzburgensi &c.

Annagrammaticon.

Programma

Joannes Ernestus.

Anagramma.

Nestorve annis es.

Er-

**Ernestus, Nestorve annis es magne Ioannes,
Hoc proprii Princeps nominis omen habe.**

3.

Eidem.

Virtus in medio consistit.

**Mite Ioannis habes nomen simul atque se-
veri,**

**Sic medium Princeps inter utrumque
tenes.**

4.

Iris per Echonem.

**Miris picta nites in nube coloribus Iris,
Ros es, sed fis flos, Sol facit esse rosam.**

5.

Dij laboribus scientias vendunt.

**Non jacet in molli veneranda scientia lecto,
Nec tibi per ventos assa columba venit.**

6.

Censura iusta obsceni Poëta.

**Censuræ tua metra meæ quia subicis ultrò,
Obsequor, Illustri censeo digna loco.**

id est igne.

7.

**Anonymo cuidam, sed Serenissimo Authori
in Tacitum ingeniosè commen-
tanti.**

**Quàm bellè est tacitum scriptor scribendo
secutus,**

C

Cum

50 *Epigrammata Miscellanea.*
Cum tacet, is loquitur, cum loquiturque
tacet.

8.

Domus Aurantia Gallie fatalis.
Dic roseine placent aurantia poma coloris?
Quo tua sunt maculis lilia tincta rubris.
Hoc caput est ruffum, quod tam tua fata ti-
mebant,
Morde, at morte cave, ne velut Eva luas.

9.

Medicina quotidiana bibuli.
Decoctæ damarum in ventre salubriter
herbæ,
Cancrinique oculi sunt medicina tibi.
Sunt etiam globuli laxando ventre parati,
Nuper & Elexir proprietatis erat.
Pharmaca quotidie recipis nunc ista, vel illa,
Nunc magis aut minus hæc, ista, vel illa
probas.
Præ reliquis tamen una placet tibi potio
cunctis,
Lacryma vitis, & hæc quotidiana tibi est.

10.

Senex viduus puellam juvenem ducit.
Sam cano viduo seboles est multa virilis,
Sed cum deficeret filia, ducta fuit.

11.

Jurista oberatus.
Si, quod Jurista dicunt, Mors omnia solvit,
Post

Post mortem solves millia multa tuam.

12.

Jurista frequenter in alieno corpore Juris quæsitat.

Quæritur, in toto quid quæras corpore Juris?

Nimirum totum corpus ut invenias.

id est, corpore Juris caret.

13.

Leges bonæ, sed Legistæ multi mali.
In Legum reformatores.

Qui non Iuristas, sed pristina iura reformat,
Non lavat hic sordes, sed lavat hic, quid?
aquam.

14.

Prætor iniquus non curat modicum.
Non curat modicum prætor: vis vincere
causâ?

Muneribus partem vincere disce tuam.

15.

Princeps justus animata lex est.

Rex & lex modico valdè discrimine distant,
Rex igitur tanquam lex animata regit.

16.

Periculosum est nubere.

Est opus, ut totâ vitâ deliberet ille,

Qui vult uxorem non sociare malam.

C 2

17. Ma.

17.

Maritus uxori contumaci.

Quæ volo, tu non vis, quæ non volo, famina tu vis,

Non volo, non amo te, tu modò quid facies?

18.

Idem ad amicum.

Ne mirare, suprà me si caput extulit uxor,
Ingenium mulier nam leve semper habet.

19.

Uxor marito.

Ne mirare, supra te si volo surgere, mi vir,
Quippe caput vino tu grave semper habes.

20.

In conjuges discordes.

Quòd juga conjugii non fert æqualiter uxor,
Stat ratio sua: vir cornua solus habet.

21.

Paterfamilias est luminare majus & Materfamilias luminare minus.

Sol fulgore diem, sed noctem luna gubernat,

Sic impar regimen vir mulierque tenent.

22.

Vetule latrant, non mordent.

Mordaces si quis vetulas reputaverit, errat,
La-

*Latrant, non mordent, cur? quia dente
carent.*

23.

Virgines fatuæ.

*Defecit fatuas oleum sine luce puellas,
Cum propè jam sponsus tunc foret ante
fores.*

*Ergo rogant socias, hæ cûnque petita ne-
garent,*

*Tunc oleum, nimis at serò parare volunt.
Sponsus enim ad thalamum venit, prius ac
que redirent,*

*Obductisque foris janua clausa fuit.
Et licet hæ recipi pulsu, gemituq; rogarent,
Nil, nisi vos dictum, nescio, triste ferunt.
Ergo patrate bonum moniti, dum tempus
habetis,*

Aut aliàs oleum perditis ac operam.

24.

Nocturnus platearum grassator.

*Se queritur totas insomnes ducere noctes,
Credo, nam totas dormit & ipse dies.*

25.

Verbum bibo : per omnia tempora.

Tempore præsentì careo, nam copia vini,

Præsentès animo non sinit esse sibi.

*Est imperfectum, nam qui mæra multa bibe-
runt,*

54 *Epigrammata Miscellanea.*

Multa imperfede, nil faciuntque bene;
Est quoque præteritum: nam tempus inu-
tile potis

Præterit, & nunquam, quæ fuit, hora
redit.

Pluquam imperfectum docet hydrope debi-
le corpus,

Arthritis, tussis, curva podagra, phtyfis;
Nunc age, nunc bibulis dic quale sit ergo
futurum?

Arca levis, cita mors, judiciûmque grave.
26.

Verbum vivo, unicum habet tempus.
Uttere præfenti, nec tempus quære futurum;
Nulla tibi superest certa futura dies.

27.
Vana est combibentium salus.

In solido solidus stat amor, neque diffuit
undis,

Est vitreus, vitæ quando probatur amor.
28.

Galli in mense Julio & Augustio ter vin-
cuntur.

Julius, Augustus, Gallis fatalis uterq; est,
Cæsari uterque suo mensis amicus erat.

29.
In mense Augusto sub Augustissimi Cæsaris
auspicis Gallia bis terrâ nempe mari-
que vincitur.

Centuria Tertia.

*Bis favet Augusto Augustus, bis Gallia victa
est,*

Hostibus Augusti mensis hic ensis erat.

30.

*Usurarii ex pauperum corio impiè di-
tescunt.*

*Nummulus ex corio non est, ais, ampliùs
usu,*

Falleris, ex corio pauperis ille tibi est.

31.

Mittenti ova paschalia.

Ova mihi vario misisti picta colore,

Quæ veteri mitti paschate more solent.

*Tam benè mixtorum discrimina laudo co-
lorum,*

Candidus at prior est, absque colore color.

32.

Cur paschali tempore ova donentur?

Quàm benè conveniunt festis Paschalib⁹ ova!

Cùm data Pax orbi est, nempè Redemptor

Ovat.

33.

Lucifer obscuratus.

*Heu! quàm te densæ cingunt modò Lucis
fer umbræ,*

Sic de Lucifero nil nisi nomen habes.

34.

Obstetrix alumno suo infeliciter nubit.

Connubio mulier juvenē sibi jungit alumnum,

Quæ fuit obstetrix, esse Minerva cupit.

Doctorem vult esse virum, sic accidet, in-
quit,
Ut te plebs Dominum, meque salutes
beram.

Nec mora! divitias, quas spreta Diana tu-
lisset

In dotem thalami dat nova sponsa viro.

Sed Doctor decoctor erat, minuîtq; Minerva,
Nervum: vult hera nuuc esse, quod esset
heria

35.

Aquæ utilitas.

Utilis, inquis, aqua est, incendia noxa delet,
Utilius foret, ut non opus esset aquâ.

36.

Cur fons Parnassus non vinô sed aquâ
fluat?

Cur dat aquas Helicon? si redderet ille me-
vacum,

Pridem ex fonte super guttula nulla foret.

37. *Aliud.*

Ingenium fieri vino reputatur acutum,

Cur ais, ergo fuit fons Heliconis aquâ?

Nempe dolere caput potis scit Apollo fa-
lernis,

Nil sed acuta juvant, quando dolore gra-
vant.

38.

Studiosus invidus.

Te gentior voluit dodum celebrare Lycæum
Una

Centuria Tertia.

Una sed, ecce, tibi cura *Lyæus* erat.
Idem te voluit studiosè volvere *libros*,
Unus pro cunctis sed tibi *Liber* erat.
Dodorem fieri voluit, *Decodores*, hinc fis
In doliò cultus, stultus & in folio.

39.

In Eundem.

Hunc veteres dubitant, græcūmne, vel esse
latinum,
Germano saltem plurima more bibit.

40

Cogna rixatrix.

Pro sacris pulchrum est, aris pugnare fo-
cisque,
Pro calidis solum litigat ista focis.

41.

Lotrix garrula.

Nocte, dièq; loqui consuevit garrula lotrix,
Verbera dura manu, verbaque plura facit.

42.

Jactantia vera, licet auditori vix cre-
dibilis : *Ænigma.*

Mundi se fines jactat vidisse Camillus,
Nempè superficiem, terra rotunda quia
est.

43.

Studiosi saxis nocturno tempore in fene-
stras grassantur.
Per vitreas jaciunt volitantia sacra fenestras,
Or-

Orbem non unum vi popolare student.

44.

*In eosdem strata platearum vastantes.
Percutunt gladiis lapides, salit ignis ab illis,
Ignes sunt fatui, sed magis ipse furor.*

45.

Studiosi Sartorum inimici.

*Cur Studiosi sunt semper sartoribus hostes?
Hircorum quia gens est inimica scholis.*

46.

*Personam Morionis in theatro agens pro-
movetur. ad Momum.*

*Morio promoveor, te res ea pungit acerbè,
Nec ratione cares : Morio major enim
es.*

47.

*Scripta typo vulganda à mure arro-
duntur.*

*Edere vult librum, quo fame consulat, au-
thor,*

Mus prior edit opus, consulitque fami.

48.

Timidus miles leporem in sinu fovet.

*Dum fovet incautè leporem, quem ceperat
antè*

Miles, eum celeres surripuere pedes.

*Conqueritur casum socio, sociusque re-
ponit,*

Centuria Tertia.

Pande sinum, poterit fortè latere lepus.

49.

*Porcius miles glande ictus perit per
Echonem.*

*Glandineò soleant cùm porci vivere victu,
Glandis ab unius succumbit Porcius ictu.*

50.

Idem.

*Glandis ad unius moritur miserabilis ictum
Porcius, & porci vivere glande solent.*

51.

In Poëtam bonum sed bibulum.

*Est tua Musa Ceres, tuus est quoque Bac-
chus Apollo,*

Plenus utroque Deo, num malè proficiat?

52.

Vana jactantia exploditur.

*Carmina, cùm dormis, solitum te pangere
jactas,*

*Approbo, nam vigilans carmina nulla
facis.*

53.

Adulatoribus aures claudenda sunt.

*Qui præbet molles assentatoribus aures,
Surdus Justitiæ est, audit & ille malè.*

54.

Malus medicus moritur.

Horâ unâ plures servat, quàm mille diebus,

C O

Tunc

Epigrammata Miscellanea.

Tunc animam moriens cum medicaster
agit.

55.

Boni Medici necessitas.

Cur curas alios, cura te primitus ipsum,
Hæc pretiosa ægro est cura, simulque
tibi.

56.

Ridicula cum pulicibus lucta.

Nox erat, & molli recubanti fortè grabato

Non fuit à pulicum gente relicta quies.

Hanc modò, nunc partem se se convertit in
illam,

Nusquam tuta fides, hostis ubique premit.

Et licèt insidiis aliquot capit ungue per-
emptos,

Mox nova castra, novi subsiliere greges.
Tardè, inquit, sapio, face proditus impe-
tor hoste,

(nam juxtà lychnus cum face fortè stetit)

Tunc halitu flammam restringens, impro-
ba, clamat,

À modò, punge cohors, si sine luce potes;

57.

Agnellus homo luridus.

Rosse dari similem porco quis crederet a-
gnum?

Agnus hic est porcus, cum mera multa
bibis.

58. Thra-

Thraso virum litteratum ludibrio habere
volens, luditur,

Interrogatio.

Dic, quàm sit fatuus procul à Doctore re-
motus?

Responsio falsa.

Distat is à fatuo, quantum ego disto tibi.

59.

Fortitudo Equitum Melitensium.

Vix procul inde vides sacra signa Ioannis
in alto,

Vel terra, & subito barbara turba fugis.
Sic fugis Ottomane crucem, sic signa Io-
annis,

Ut ~~sacram~~ metuit Dæmonis umbra crucem.
Tantum vestra potest equites clarissima
virtus,

Quantam unus crucifer queso valoris ha-
bet!

60.

Ridiculus eques.

Ibat pauper eques pedibus, nam fortè ca-
ballum

Perdedit, & nullum æs, quo repararet,
erat.

Supplicat ergò Duci, precibus quoque car-
mina jungit,

Sed

62 *Epigrammata Miscellanea.*

Sed quæ non uno manca fuere pede,
Non eques aut pedes es bone vir, nec es era-
go Poëta,

Et nihil omnino Marte, vel arte vales,
Inde stipem nullam, stipendia nulla mereris,
Ars tua clauda tamen stipite digna fuit.

61.

Tutor novissimus peior priore re-
moto.

Tutelam malè præcessor tuus antè gerebat,
Tu telam filo deteriore trahis.

62.

Tutoris officium.

Instar pupillæ pupillum dilige Tutor,
Sed bona ne cura, si bona cura tibi est.

63.

Par pari.

Gleiche München / gleiche Rappen.
Pilatos omnes credo complectitur unum,
Pileoloque pari par decet esse caput.

64.

Oratio pro tempestate efficax.

En valuere preces : aures pia præbuit auræ,
Sic metis in terris, si prior astra colis.

65.

Institutio artem fundat, lectio perficit.
Præceptum fundat, sed lectio perficit artem,
Nil faciunt leges, si nihil ipse leges.

66. In

66.

*In conjuges staturâ & animis discre-
pantes.*

*Parvulus es, cum tanta tamen tibi jungitur
uxor,*

*Dic, vestrum quanta est hæc, rogo, di-
sparitas?*

Tu sursum spectas? te despicit illa deorsum,

Nec tamen uxorem respicis, illa virum.

Discordes animis, verè duo carne sub una,

Illa refert semper murmura, tuq; minas.

*Sic bos cum tenero malè portat aratra ju-
venco,*

Jungitur & vitulo sic malè pullus equo.

*At tandè placidi componite iurgia: Parve
Incipe vir magni corporis esse caput.*

67.

In Bibliopolam parvulum.

*Nec vir es, aut mulier, non es puer, esque
nec infans,*

Sed compendiolum diceris esse viri.

68.

Gratia vitæ emitur,

Interrogatio.

Gratia dic! vitæ num sit data gratia gratis?

Responsio.

Est aliis, carò sed stetit illa mihi.

69, Fu-

69.

Fugatio ad sacram religionem con-
fugienti.

Ad sacra sæpta fugis, quid ita es, nisi *trans-*
fuga mundi?

Sed qui sic fugiunt, vincere sæpè solent.

70.

S. Bernardus in tenera ætate religionẽ
se mancipat.

Cur adeò properè mundum Bernarde re-
linquis?

Ut listam mundum cor, animamque Deo.

71.

S. Petri de Alcantara bacculus aridus
terræ infixus in ficum efflo-
rescit.

Gaudebat Dæmon Christum maledicere
ficum,

Monstrat ei ficum nunc Petrus, ecce!
novam.

72.

Echo

S. Simeonis antè mortem suavem hymnum
canentis.

Non tantùm dulcis præcedens funera cantus,
Sed probat ipse color, quòd sit hic albus
olor.

73. Or-

73.

Ord. S. Francisci

Encomium.

Gens humilis, meritis dives, pauperrima
censu,

Ultima vult orbi, prima sed esse Deo.

74.

In ejusdem Sandalia.

Non est Francisci gens fratribus altior ulla,
Nam super alta solet ponere ligna pedes.

75.

In eadem.

Quàm Francisce tuis sociis est fertile lignū,
Hoc tener in ligno dum tibi crescit homo,

76.

Idem.

Posse negas homines in ligno crescere? li-
gna

Respice Francisci, sæpè ibi crescit homo.

77.

Animi demissio est virtutum omnium
exaltatio.

Ita Sigismundi virtutum est maxima virtus,
Quod tot virtutes nesciat ipse suas.

78.

Luscinie Echo.

Quàm suavis sua vox, tantula cùm sit avis.

79. Laus

79.

Laus alaudæ.

Chara avis es cantu, simul atque sapore
*sua*avis :

Dignum à laude tuū nomen alauda geris,

80.

Ridicula hominis pagani simplicitas.

Cancros dilecto mittebat amicus amico,

Quos in viminea corbe gerebat homo.

Sed gerulus calathus, quia non benè clau-
 sus hiabat,

Accidit, ut caperet gens rubicunda fugā:
 Se genus omne cavæ subducit reptile corbi,

Cancris retrò fuit, sed via recta viro.

Denique, sed serò fraus est patefacta ferenti,

Quid faceret? statuit dissimulare dolos.

Chartam portabat, muta est sine voce pa-
 pyrus,

Nil ea de cancris, nil ego, fabor, ait.

Nec mora! tradit hero signatæ grammata
 chartæ,

Sed quod perdiderat, non memorabat, o-
 nus.

Is reserat chartam, relegit, loquuturque re-
 lectâ,

Hæc, bone vir, cancris littera, dicit,
 habet.

Rusticus exiliens clamat, fugisse putabam,

Res bona, quod cancris littera fida tenet.

81. Ho.

81.

Hora , Ora.

Quisquis es , hora monet , quoties sonat
auribus, ora,

Resqua certa mori , nullaque certa mora
est.

82.

Ruricolæ plerumque in religione rudes.
Non discunt orare, licet doceantur arare,
Sed per rastra colunt rus, nec ad astra vo-
lunt.

83.

Rusticus obliviosus.

Quod meminisse cupis , scribis carbone gas-
lero ,

Nam cerebro sapit & plus capit ille tuo.

84.

*Quomodo differentia calcei vulgaris &
calceo nobili dignoscatur ?*

Interrogatio.

*Calceus Agricolæ, & Domini dic, quomo-
dò differt ?*

Responsio.

Ille pedem agricolæ continet, alter heri.

85.

Fatuus secum ineptè loquitur.

Si tecum loqueris, sapienter plurima dicis,
Stul.

Stultus at auditor dicitur esse tuus.

86.

*Injustus bellator militibus suis in bello
occisis justa fieri curat.*

*Justum est, militibus suaolvere justa per-
euntis,*

Justius, ut justè ne moriantur, agas.

87.

*Iurisprudentia est ars equi & boni,
sed Judex iniquus tantum artem
boni facit.*

*Injustus judex non Jus, sed munera curat,
Non equi, sed is est doctus in arte boni.*

88.

Lis & vis sunt affines.

*Inter se minimo distant discrimine, lis, vis,
Ad vim sic semper lis solet esse via,*

89.

Molitor insons persecutionem patitur.

*Causidicus timidi servat bona Jura clientis,
Arbiter injustus quem maè persequitur.*

*Multum patronus sudavit, & alit, iniquo
Judicis affectu ne bona causa cadat.*

*Invidiâ tandem victâ bona causa triumphat,
Insonrem censor judicat esse virum.*

*Causidicus pistor, molitor pars, candida
causa est,*

Sed caruit oculis, hinc mola tarda fuit.

90.

Judex iniquus molitorem opprimit.

Tantæ molis erat, lapidem remove mol-
rem?

Petra tibi cessit, mollior ergo fuit.

91.

Lepidum tyronis responsum furti molito-
rem argutè perstringentis.

Iussus ab effectu fuerat puer edere causam,

Dicam, ait, et fursur pro molitore capit.

92.

Echonis natura.

Ænigma.

Dic mihi, quis nomen convertere possit in
omen?

Quis viridem laurum convertere possit
in aurum?

Solutio: Echo.

93.

Creatio Politica: per Echonem.

Surgeret ex fimo cum nuper Pamphilus imo,

Tunc novus est ab humo denuo factus
homo.

94.

Regula, quòd femina nulla bona sit, ex-
ceptionem habet.

Femina nulla bona est, distinguo, viva, fa-
tebor,

Si fuerit fatis fœmina fundâ, nego.

95.

Fides feminarum anceps.

*Fortè fidem voluit sponsæ tentare maritus,
Dic, ait, ò bona! quàm sum tibi charus
ego?*

*Replicat illa, potest testari noster Achates,
Quòd totâ sine te dormio nocte nihil.*

96

*Conjuges discordes discordiâ con-
cordes*

*Pertinax par est, animisq̃ue durum,
Ille vult album, petit illa nigrum,
Cum sui Juris tamen est uterque,
Par sibi par est.*

97.

Unica in orbe uxor mala est.

*Una mala est mulier! quæ? sua cûique
viro.*

98.

Annus redicula.

*Cur Isabella gerat semper flabella, requiris?
Fabella antiqua est, cupit illa existere
bella.*

99.

*Vir bonus uxorem grandem
ducit.*

A pignæ tibi sponsam sociare gigantem,

Unus

Unum eritis, punctum littera Iota feret.
Ænigma.

100.

Lucta Poëtarum.

Ad pugnas fueram licet impare Marte vo-
catus,

Nam toto tu me vertice major eras.

Sed bona lucta fuit, neque nobis gloria di-
spar,

Tu facis Hexametron, sic ego Pentame-
tron.

CENTURIA QUARTA.

I.

Cajus Julius Cæsar nominis sui vaticini-
um implet.

EX utero cæsus quot cædo! cæsus at
idem,

In partu, vitâ, mortêque Cæsar eram,

2.

Idem in senatu 23. vulneribus à con-
juratis confoditur.

Viginti recipit miser & tria vulnera Cæsar,
Incipit, & Cæsar desinit esse simul

3. Pom-

3.

Pompejus magnus à Cesare victus mi-
serè vitam perdit.

Magnus Pompejus fuerat : sed desit esse,
Nam vitam victus perdidit atque caput.

4.

Cesar Pompejo magno Marte, & morte
major fuit.

Viginti recipit moriens tria vulnera Caesar,
Idus Pompejo cum satis unus erat.

Marte fuit magno Pompejo major Iulius,
Conueniens fuit hoc, ut quoque morte
foret.

5.

Octavianus Caesar Augustus ex triumviro
primus Romanorum Impera-
tor.

Ante triumvir eras, socios ubi Marte tri-
umphas,

Octavum complexus solus in orbe gradum.

6.

Claudius Tiberius Nero Imperator ma-
ximus simulator.

Quod vis, nolle vaser, quod non vis, velle
videris,

Quod non es, simulas esse, nec esse, quod
es.

Sed tamen hircus olet capreis malè tectus in
antris,

Non bonus est, quisquis fingitur esse bonus.

7. Ca.

Cajus Caligula Romanorum Imperator 30.
vulneribus confossus obiit

Non procul à propriâ recidant licèt arbore
poma,

Fræx tamen *Augusti* sanguinis iste fuit.

Quis melior patre, quis proavo, quis iniqui-
or isto?

Hoc benè, quòd moriens alter *Jūlius* erat.
8.

Tiberius Claudius Romanorum Imperator.
Claudius appellor, re verio nomen in omē,
Me Duce Romanum claudicat Imperium.

9.

Domitius Nero Romanorum Imperator.
Non homo, sed colubri partus Nero credi-
tur esse,

Matris, Doctoris, suū, Patriæque latro est.

10.

Glandius Tiberius Nero ab Augusto legata
populo solvere differt.

Quod moriens populo Cæsar legavit, avari
Distulit hæredis solvere parca manus.

Ausus id incautè *nomus* memorare jocando
Se miser ingenio perdidit ipse suo.

Per plateas fertur cūm fortè cadaver apertas,
In tumulto propriis ut societur avis.

Advolat infelix, animamque cadaveris alta
Voce vocans temerè talia verba dedit.

D

Ma-

74 *Epigrammata Miscellanea.*

Manibus *Augusti* tu nuntius ibis ad Orcum,
 Quæ pia fecit, adhuc iussa tenere moram.
 Nulli solvuntur legata: ita *Morio* clamat,
 Nescius à *Morior* quàm mora parva foret.
 Audiit ista novus Cæsar, risitq; tremendū,
 Legatum capiet *Morio* primus: ait.
 Nec mora, quæ tabulæ retulere, soluta
 recepit,
 Sic sua vota, sed & mox sua fata tulit.
 Supplicium capitale reo Ducis imperat ira,
 Excipiuntque leves seria fata iocos.
 Hæc ait, *Augusto* fer nuntia primus ad Orcū,
Augusto fieri nunc aliquandò satis.

II.

Tyrannus ludit cædibus.
 Quod pueris nux est, hoc nex solet esse ty-
 rannis,

Lædit, dum ludit, nunc nocet, inde necat.

12.

*Epitaphium Julij Cæsaris carmine con-
 sonante.*

V	v	l	l	præf	m
ah	olui	atum	eges	igere	undo
-	d	f	r	aff	f
d	vo	cr	m	meli	fr
um	to	edo	e	ore	ul
t	fa	c	d	teri	f

Sic legatur.

Siste Gradum.

Vah! volui latum leges præfigere mundo,

Ah! dolui, fatum reges affligere fundo,

Dum voto credo me meliore frui,

Tum fato cedo deteriore: fui!

13.

Marcus Tullius Cicero Eloquentiæ Ro-
manæ Princeps.

Insolitus casus! mutos facundia fecit,

Nam Cicerone stupens Roma loquente silet!

14.

Eiusdem Epitaphium.

Siste Gradum

Viator.

Imposuit mihi mors æterna silentia: Dixi

Roma dole, mutus nunc jaceo, taceo.

15.

Alind.

Siste Gressum Viator.

Hic jaceo mutus: quis sim, cave querere,

Dixi.

16.

Alind.

Sta Viator.

Eloquii tunc flumen eram, nunc aruit unda,

Sum mutus, qui tunc nil nisi lingua fui

D 2

17. Vir.

*Virgilii Poëtarum Principis Enco-
mium.*

*Frustra Virgilium celebrare Poëta studebis,
Nam tibi Virgilius, sic opus ipse foret.*

Otiosa Fenestrarum Cultrix.

*Cur toties parulis prospectas Blanca fene-
stris?*

Ut videas, an, dic, ut videre, facis?

*Berta neo- sponsa musicâ nocturnâ
delectatur.*

*Non canitur surdæ, dum fit tibi musica
noctu,*

Auris sæpè choris, & tua porta patet.

*Non lapis es, facili trahit Orpheus arte se-
quentem,*

Sed vita tantum Berta, maritus adest.

Cesar Domitianus muscas capit.

Ut muscas capiat, noctesque diēq; laborat,

Ne muscam capias, tu sapienter age.

*Constantinus Magnus Ramanorum Impe-
rator Constantinopolim, & Imperium
simul Orientale condit.*

*Constantine novam struis alter Romulus ur-
bem,*

Imperiumque facis Cæsar in orbe novum.
22.

*Constantinus ultimus eandem Urbem cum
Imperio & vita perdit.*

*Vitam, urbem, imperium dum Constantinus
hic alter*

*Perdit, dic, constans an sit in orbe ali-
quid?*

23.

*Momilus Augustus Ultimus Rome
regnat.*

*Imperii tibi prima dies fuit ultima mensis
Augusti, Augustis tuque supremus cras.*

24.

*Carolus Magnus Primus in Occidente
Romanorum Imperator.*

*Occidui solium fundasti Carole regni,
Dividuaeque Jovis sis novus author avie.
Tunc novus occiduis Sol luce refulsit in o-
ris,*

Fac Deus Imperium non fieri occiduus.

25.

*Carolus Crassus Romanorum Imperator
è solio depositus.*

*Carolus ex Cræso miserum mutatur in
Irum,*

*Fîtque macer subito, qui modò crassus
erat,*

26.

*Carolus Calvus Romanorum Imperator
à Medico Hæbreo venenò tolli-
tur.*

Hæbreus Medicus tibi Carole toxica miscet,
Nec prohibet data, sed dat medicina ne-
cem.

Sunt aliis medicina tamen bona, toxica,
facta,

Hæbreum ut caveas, ni malè sanus eris.

27.

*In peregrinam nobilitatem mentien-
tes.*

Qui genus à græco fingunt sibi Cæsare
falsò,

Se veros græcos hac ratione probant.

28.

Ex ignobili fit nobilis.

Antè colonus erat, nunc dat mare nobile
nomen,

Quas ager auxit opes, ne modò mergat
aqua.

29.

Utrum nobilitas doctrina præstet?

Propter doctrinam fero nobilitatis honorè,

Ergo doctrina est nobilitate prior.

30.

An militia arti præstet?

Non nostri nova, sed vetus est lis temporis
acti,

An

An toga deterior sit, me iorve sago.
An gladius præstet calamo? Bellona Mi-
nervæ?

Miles Doctori, Mars ferus, arsve pia.
Sed meritò *placidam* præcedere dicimus
artem,
Nam gladium facit *ars*, *ars* gladiumque
regit.

31.

*Utrum Jurisperti vel Medici dignio-
res sint?*

Juristis, Medicisque vetus super ordine
lis es,

Quis prior illorum, posteriørve foret.
Sed iurista tenet certam, me iudice *dextram*,
Flectere nam *dextrè* cuncta *sinistra* po-
test.

32.

*Poësis jacet bonoris semina, Et amor
discendi artem acuit:*

Distico cancrino.

Artem animas, ibit sua laus, tibi semina
metra,

Artem erosit amor, promat is ore metra.
Lust und Lieb zu einem Ding / macht
alle Ruhe und Arbeit ring.

33

Premia sunt stimulus juventutis.

Dentib' in menia egregiè, buccilq; laboras,

Hac tamen ex opera præmia nulla petis,
Ut ronchos ducas, molli jaceásque grabato,

Hac etiam ex opera præmia nulla petis.
Attalico gaudens ostro vestiris & auro,
Et tamen hîc iterum præmia nulla petis,
Sed nulli gratis cupiunt evadere docti.

Discitur ex quæstu, sit nihil absque lucro,
Præmia pondus habent discantibus addere
calcar,

Nec sine munerib⁹ doctus Apollo placet.
Ergo stude, studiūq; tui pete præmia dignus,
Nobilis est quæstus, quando emis, unde sapi.

34.

Amicus censuram operis facere negat.
Censuram renegas operis ter amice petitam,
Quamvis censum operæ solvere promptus
eram

Forsan, ut offensam faciat censura, vereris?
Hæc censura, potes credere, falsa foret.

35.

*Ad Epigrammata Bechtelini prestantissimi
hujus ævi Epigramatographi.*
Iste liber modicus Veneres complectitur
omnes,

Sit licet à Veneris tam procul ille jocis.

36.

Affectus solus non satisfacit.
In gentem nostram ingentem te dicis amorē
Con.

**Condere corde : parum est hoc , aperire
stude.**

37.

**Non amare benè meritum inhumanum ;
odisse verò crudele est.**

**Turpius odisti,quàm non agnoscis amandū,
Si benè non facies, nec mala sit facies.**

38.

**Poëta extemporaneus, sed humilis.
Multos, confiteor, recitas ex tempore ver-
sus,**

Tempora sed tibi non lœdis, acumen abest.

39.

**In Dieculam Plagiarium.
Carmina cùm recitas aliena, Diecula, fur es,
Nox, cave, ne fias, si tibi dico diem.**

Vel.

In lucem venies, si tibi dico diem.

40.

Poëta bibuli proverbium.

Vinum acuit ingenium.

**Sunt tibi metra quidē, celeri salientia cursu,
Ut tamen illa fluant, vis, mera larga pluant.**

41.

Idem.

Versu cancrino.

Remane vati, dedita vena mero.

D S

42. In.

42.

Indoles carminis.

Verba ligata modum digitis numerata ca-
pessunt,

Sunt tamē hæc pedibus currere docta suis:

43.

Inabsurda similitudine utentem.

Quisquis equæ similem Regis neo - dixit
amatam,

Non equiti, nec equo par fuit, ergo cūi ?

44

*Unius candidati mors alterius promotio-
nem juvat.*

Quàm ludunt fors, mors eventu dispare!
nam te

In tua vota, sed hunc in sua fata trahunt.

45.

Idem.

In votis fuit & fatis, ut Episcopus esset,
Nam fatum firmat, vota quod antiè da-
bant.

46.

Jactantia stolidæ Rodomontij.

Europæ patriam esse tuam totius ocellum,
Dicis: num cæcam forsitan esse putas ?

47.

Simile.

Europæ patriam vestram cor dicitis esse,

Sed

Sed tam vecordem credere nemo volet.

48.

**Nec Radamanthus in propria causa re-
ctè judicat.**

Interrogatio.

**Qua ratione patet, lis an sit iniqua, vel æ-
qua?**

Responsio.

Est bona, si mea sit, sin aliena, mala.

49.

**Advocatus iniquus marsupium, non cau-
sam curat.**

**Non frustra litem curat Patronus iniquam,
Nempe suam causam, non agit ille tuam.**

50.

Idem clientem graviter emungit.

**Non ratione caret litis defensor iniquæ,
Quàm gravis est ratio, calculus ipse docet.**

51.

In nocturnos thesaurorum scrutatores.

**Thesauro terrâ qui quærunt nocte latentes,
Rarò divitias sole nitente vident.**

52.

In eosdem.

Cur noctu vigilas thesauro stulte latenti?

Rebus sed vigila sole nitente tuis.

53 Ja-

53.

*Factantius thesaurum sex talentorum in
suo fundo defossam esse ridiculè glo-
riatur.*

Sex, ais, esse tuo defossa talenta sub agro,
Id, pretium majus solvat ut emptor, agis.
Emptor erit stultus, non visa talenta pacisci,
Stultior est sed qui vendere visa velit.

54.

Mercatoris regula.

Mercari vili pretio, bona vendere caro,
Est mercatoris regula prima boni.

55.

*Globus argenteus ex una parte juve-
nem, ex altera parte mortem
exhibet.*

Humanæ fragilitatis symbolum.
Exhibeo faciem juvenili fote virentem,
Vix veritas orbem, triste cadaver ero.

56.

Monopolium reipublicæ pestis.

Unus opes cumulat, tractans commercia solus,
Econtra debent mille perire fame.
Tolle mono - poliū, propriamque resol-
ve crumenam,
In multas partes distribuentur opes.

57. Qui

57.

*Qui nescit pecuniam administrare, ne-
scit regnare.*

Non regis æs æris, Rex nec es, & nec eris.

58

*Parca manus non amat pecuniam cur-
sivam.*

*Esse bonam reputant, si sit cursiva, monetā,
Sed parcis manibus, quæ manet, illa bo-
na est.*

59.

*Bona moneta sæpè in peiorem mutatur.
Quæris, quæ bona sit, iusta, aut iniusta
moneta?*

*Quæ manet, est bona, quæ non manet,
est melior.*

60

*Raritas pecuniæ tempore belli.
Aurea fluxerunt, succedunt tempora ferri,
Rara moneta sonat, Mars sed ubiq; tonat.*

61.

*Furtum capitale pecuniæ ad mutuum
destinata.*

*Est capitale, reum furti se reddere, fur hic
Sustulit æs magnum, ne capitale foret.*

62

Vis & jus.

Inter se solo vis & jus ordine distant,

Sci.

86 *Epigrammata Miscellanea.*

Scilicet est vis, ut ius tueatur, opus.

63.

Magnum vestigal parsimonia.

Frugalis nisi sis, culpabis tempora frustra,
Fruges frugalis sat tibi mensa dabit.

64.

Avaritia ministrorum.

Non sibi sed Domino juga fert & aratra ju-
vencus,

Non sibi sed Domino mella operantur a-
pes.

Non sibi sed Domino fert lanam candidus
agnus,

Fabrica sola sibi, non fabricatur hero.

65.

Proverbium retortum.

*Veridicos solum fatuos, ais, esse Leander,
Quàm modò verificus tu, licet ipse sapi.*

66.

Aliud.

Solum, inquis, pueros, fatuosque edicere
venit,

Mentiris, nisi sis vel puer, aut fatuus,

67.

*Interest reipublicæ, ne crimina impuni-
ta maneat.*

*Pœna facit cautos, facit indulgentia laxos,
Tutus nemo foret, si pro rata tutus foret.*

68. *Adna*

68.

*Adulatio est aula magnificat.**Aula* tanta fo et non *magnificentia* vestra,
Magnificat tories ni caneretur ibi.

69.

*Balneum salutare.**Quomodo* perpetuas poteris tolerare fa-
villas,*Qui* tepidas tam fers impatienrer aquas?
Nō opusest gelidā, quæ flamas mitiget, undā,
Ex oculis calidas funde doloris aquas.

70.

Ita vivendum est, quasi quotidie esset
*moriendum.**Dilige* virtutem, fuge crimina, consule
famæ,*Quotidieque* velis vivere, sive mori.

71.

*Ad corvos S. Menradi M.**Quotidie* quia pane pluri saturastis alum-
num,*In* terris raræ nonne fuistis aves?
Iidem, latrones cæsi quia vindice rostro
Proditis, hi vobis pabula iusta parant.

72.

*Lanio lanionem laniat.**Non* ficulum tantum figulus malè lividus
odit.

Et

Et lanio socium dilaniare solet.

73.

Idem.

*Cur lanio lanias lanionem ? inimicus a-
micum ?*

Officium vestri constat id esse canis.

74.

*Sartoris & sutoris ridicula lis, super
præstantia*

Sutor sartori litem super arte movebat,

Quis prior ex illis, posteriorve foret.

Anxia pugna fuit, punctim, cæsimq; ferire,

Quilibet instructus, vel sat acutus erat.

Vestit uterq; virū, mulierem vestit uterque,

Quin sartor semi-nobilis esse cupit.

*Cū tamen ille pedes tegat, alter nobile
corpus,*

Inferior sutor conditione fuit.

75.

Filii parentum debitores.

Sunt mihi divitiæ parvæ, sed pignora multa,

Credita pignoribus semper inesse solent.

76.

Officiosus debitor.

Plurima sæpè mihi debere fateris amice,

His mihi blanditiis posse placere putas ?

Officiis certare volo : tu debita solve,

Et fac, ut fiam debitor ipse tuus.

77. Fi.

77.

*Filius immorigerua Parentum dolor,
Dum refragus natus remoratur iussa paren-
tis,*

Accelerat patrias tunc mora longa minas,

78.

*Ingrati filii foetentibus nebulis fimiles
sunt.*

*Ingrati proprios qui non coluere parentes,
Nubes foetentes sunt, nebulaeque nigrae.*

*Hæ solem obscurant Patrem, terramque pa-
rentem,*

Sic natus nebulo sit, nisi gratus erit.

79.

Hostis culpando prodest.

*Si vitium, quod habes, refricando detegit
hostis,*

*Tunc bona lingua docet, nil mala lingua
nocet.*

80.

*Multi scipiones manu, non corde fe-
runt.*

*Scipiades nostro spectamus tempore multos,
Sed tamen est patriæ scipio nemo suæ.*

81.

Idem raro sibi similis.

*Sol in vere solet concretos solvere rivos,
Sed siccando salem sol solidare solet.*

82. Ver-

82.

Verbum avi simile.

Quod semel emissum est, volat irrevoca-
bile verbum,

Hinc cave, ne levis hæc te malè lædat avis.

83.

*Bellum sine necessitate nunquam susci-
piendum.*

Qui, cum pace frui posset, tamen eligit arma,
Turbato temerè dat sua vela mari.

84.

*Pax ignominiosa turpior est bello
infelici.*

Ni bellè quoque bella geras, malè bella vo-
cantur,

Turpe tamen fœdus fœdius esse puta.

85.

Idem.

Bellò non bellè gesto vix turpior est res,
Turpe tamen fœdus fœdius esse puta.

86.

Fuga ignominiosa.

Quid retulit cursor? cursorum millia multa,
Cum fugerent hostes, tacta fuisse refert.

87.

*Stratagema dispar.**Vincendi, & se recipiendi.*

Utitur ingenio Dux noster, vinceret ut te,

Ta

Tu satis ut fugeres, ingeniosus eras.

88.

Gratulatio ad filium charum ex Orien-

te reducem.

Ex oriente redux salve lux clara parentum,
Lucem fortunæ nunc Orientis habe.

89

Nox filiolum rapit, & dies altera red-
dit.

Nox mihi filiolum rapuit, lux altera reddit,
Sic Pollux oritur, mox ubi Castor obit.

90

Fundatio Domus Clericorum Salisbur-

gæ salutaris.

Ædificent alii ruitura palatia : Clero

Cum struit iste domos, ædificat populum.

91.

Non omnes Clerici virtutem liberali-
tatis habent.

Cur bone Petre tui ciuitas aperire recusant ?

Claudere sed tanta sedulitate student.

Dive, dedere tibi geminas, Pater, æthera
claves,

Ut referet prior, & clauderet illa polum.

Ergo cum teneant, quâ clauduntur arca, le-
cundam,

Primam, quâ referent, tu quoque redde
tuis.

92. El-

92.

*Bibliotheca nobilis Collegii Societatis Jesu
Monacensis extemporaneum.*

*Lumina sunt, quotquot stant docta volumina
na scamnis,*

Ordine tam claro, c'arior ordo venit.

93.

Ejusdem authorum Encomium.

*Fallere, quos spectas, si nescis vivere libros,
I, lege, non vivant, vivere quandò doce-
cent?*

94.

*Ludendo non fallitur tempus, sed lusor.
Ludere te dicis, ne tempora longa nimis
sint,*

*Atque graves ludi fallere sorte moras.
Falleris ipse miser: brevis est mora tempō-
ris, isto*

Uttere, semper ibi vel patiēre moras.

95.

Ludus fatalis.

*Charta parit rixam, me rixa vocavit ad
arma,*

*Unica nam socio plus data charta fuit.
Lucta cruenta fuit, quia vulnera sensimus
ambo,*

*Heu! sed ego socii fixus ab ense cado.
Tam fallax fors! tam sorti propè junctaq;
mors est,*

Mors

Mors vicit, cūi tunc ultimus idus erat.

96.

*Quis politicorum hoc ævo optimus?
Nunc bonus aut melior, vel & optimus ille
Statista est,*

Qui malus aut peior, pessimus est reliquis.

97.

*Galeæ & aleæ militibus propriæ.
Mors multum galeis, sed sæpius utitur a-
leis;*

*Dum caput hæ servant, hæ capitale ne-
cant.*

98.

Cantor simulatus.

*Cantori quondam vox mortua faucibus hæ-
sit;*

*Nempe tonus misero tunc nimis altus
erat.*

*Quid faceret? cupit alta sequi, levat altius
ergo*

*(os latè pandens) sed sine voce manum.
Musica muta fuit, sed & ingeniosa canentis,
Nam verè surdis hoc cecinisse fuit.*

99.

Absonus Musicus.

*Can cane concertas cantu, nam dum canis;
Ecce!*

Auditus simul est tunc ululare canis

100. Can

*Casus fortunæ regii canis ex fenestra
decidui.*

Heu dolor ! ex summo præceps ruit acta
repentè

*Fortuna, & magno rege dolente perit,
Solicitos habuit casus tam tristis amicos,
Rem malè cùm capiunt, omnia magna
timent.*

Denique sunt patulum risus ænigma secuti,
Defundum patuit tunc doluisse canem.

CENTURIA QUINTA.

I.

*Ducunt in bonis dies suos divites, & in
puncto descendunt ad infer-
num.*

*Asque timore dies lætos agit Euclio
dives,*

*Quotidiè lætas instituitque dapes,
Lætas in domos, molles amat Euclio lectos,
Nec Lethum & Lethen stare scit antè fo-
res.*

2. Si.

2.

Sibi quisque fidelissimus minister.

Ne credas aliis, quæis sufficis ipse agen-
dis,

Tam nemo satagit, quàm sibi quisq; bene.

3.

Emericus Teckelius rebellis.

In superos, patriam, Regem desertor & hostis,

Emeritus vix non trunco Emerice lues.

4.

In eundem.

Regia sceptrâ, thronos, atque alta cacumi-
na spiras,

Pro meritis tantis munus acumen erit.

5.

Aliud.

Ut fiat tibi pro meritis Epigramma Teckeli,

Lignea conveniens cuspis acumen erit.

6.

Testamentum est testatio mentis,

non menti.

Ut Testamentum moriens Rex condere possit,

Testis ei mentum sed sine mente fuit.

7.

Rex Lusitanus Regi Galliarum.

Consensum præstas nunquam Ludovico
petitum,

Ut liceat partis neutrius esse mihi.

Nunc

96 *Epigrammata Miscellanea.*
Nunc rogo te, liceat mihi ~~amicum~~ Caesaris
esse,
Quando negas, tibi ego tunc inimicus
ero.

8.

Dubitantius simulator.
Dic Dubiose quid es, neuter, vel amicus,
an hostis?
Quem malè facta notant, dulcia verba
negant.
Hostem facta probant, bona verba loquuntur
amicum,
Neuter eras, inter non tamen esse finit.
Jam capio, quis sis, quia non es neuter, ut
terque es,
Es vulpes, quamvis agnus es atque lu-
pus.

Freund im Mund / feind im
Grund.

9.

*Eques ordinis Metitensis ruinosam domum
suis impensis restaurat.*
Hanc emit Ordo domum veterem, sed cor-
ruit emptā;
Restauravit eques, tempus utriq; fave.

10.

Idem.
Cum ruerent, gratis eques hæc nova tecta
reponit,

Ne

Ne sint ingratis nunc habitator age.

11.

*Plurivalentio nomine, & virtutibus
tali*

*Hic vir hic est, nullô satis appreciabilis
auro,*

Nam quanti taxes, plus tamen ille valet.

12.

Regni potiundi spe luditur sperantius.

Sarmatiæ à Franco quæ sit distantia regna,

*Quàm polus hîc altus, quàmque levatus
ibi.*

*Quàm longum Boreale fretum, latum at-
que profundum,*

Dic mihi, dic Conto mense remense viâ.

*Quæ sint arma, viri, mores, bona, sacra Po-
lonis,*

Qui portus, urbes, mœnia, Regia, Rex?

13.

Pistorius Poëta Pistorio amico.

Sunt duo pistores, nullius uterque farinae,

Nam longos panes reddit uterque breves.

14.

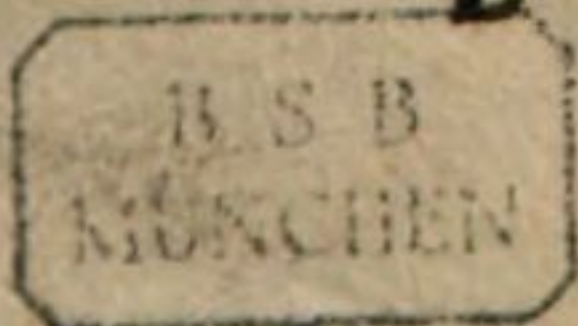
*Moneta degradatio subitanea vulgò
damnosa.*

*Si, quòd non maneat, moneat minuendo
moneta,*

Tam mala non nobis illa moneta foret.

E

15. Pre-

15.

*Præbendæ crescunt, sed pauperes ne-
gliguntur.*

*Præbendam præbenda parit, crescente cru-
menâ,
Pauperibus præhe, & superis præbenda
placebit.*

16.

*Multi plura beneficia possident.
Plures præbendas nunc passim possidet u-
nus,
Res est mira, tamen nec satis unus habet.*

17.

Nobilis Faber.

*Excudant alii vivos de marmore vultus,
In statuas alii dura metalla liquent.
Dum faber hic leges, & avita statuta recu-
dit,
Æternam statuit Justitiæ statuam.*

Vel

Justitiæ statuam fabricat atque sibi.

Vel

firmum Justitiæ fabricat ille statum.

18.

Aliud.

*Aurifaber non est, Faber est tamen aureus
iste,*

Nam polit ingenio patria Jura suo.

19. Ami.

19.

Amico podagrico.

Immites doleo cum Mœcenate dolores,
Sed fuga nulla datur: pugna pedestris e-
nim est.

20.

Carmen Natalitium Parenti à filio.

Natalis rediit lux felicissima, vitæ,
Ô genitor fuerat quæ tibi prima tuæ.
Fausa tibi, mihi fausta dies, tibi vivere,
nempè
Hæc dedit, atque patrem lux dedit ista
mihi.
Sæpius ergo redi, neque desine læta redire,
Lux ita fausta patri, lux ita fausta mihi.
Prima dies tibi sit natalis in omnibus annis,
Ut Phœnix vitam sis renovando novam.

21.

Natalitium

Joanni Aridopanio amico.

Tu siccum panem benedic venerande Ioannes,
Nam sine te nimium durus & asper erit.

22.

Simile.

Sisne Evangelicus, vel sis Baptista, later
me,
Sis sed uterq; nihil quod remoretur, erit.
Sic tibi multa salus, veniet benedictio du-
plex,
E 2 Sic

Sit Baptista salus, illéque proficiat.

23.

*Minor fera præda majoris est, versus
somniautis.*

Fit capra præda lupo, divitibúsq; miser,

24.

Cantores indocti & absurdi.

*Cattulus, & vitulus vult cantor uterque
videri,*

*Quid cantare sciant, paucis intellige, di-
scant.*

25.

Musca Musicæ propinqua,

Unâ litterulâ quia musca, & musica differt,

Rarus ab his vacuus musicus esse solet.

26.

An musca, vel pulex Impudentior.

*Musca pudore caret, vitra sæpiùs intrat a-
perta,*

Non facit hoc pulex, cur ita? nempe salit.

27.

Non omnia vitra visum acerviunt.

Te vitris uti, videas ut clariùs, inquis,

Sed vitra te faciunt sæpè videre nihil.

28.

Nil prosunt fonticuli sine abstinentia.

Brachia fonticulis tibi sunt incisa duobus,

Fonticulis, qui de fonte bibère, carent.

29. *Flu-*

29.

Fluxiones plerumque à fluxis.

Cur tibi sanguineo sunt lumina tincta colore?

Fluxio quòd sit, *ais*, *sin* ita, *fluxa* fuge.

30.

Ridicula famuli simplicitas.

Fortè domo Dominus causa stimulante profectus

Custodem famulum tunc jubet esse domi.
Mortiferū monet, ut caveat gustare venenū,
Quod foret in cella, ni periisse velit.
Nempe cadus steterat dulci promulsidae
plenus,

Hoc herus intactum quem cupit esse dolo.
Ille quidem spondet, sed herus vix limina
transit,

Cū famulum vetitæ pungit imago rei.
Nosse cupit, quæ forma foret, quis odorve
veneno,

Mox volat in cellam, vasâq; recta subit.
Spectat, forma placet, naso scrutatur odorē,
Approbat: *ignotus jam sapor* unus erat.
Is cupidum cruciat, digitum movet ergo
trementem,

Applicat, extremus vixq; madescit apex.
Tunc gustat, mox quando placet, mors clamat
amara,

Quàm dulcis mihi sis, *be* volo, *terq;* *mori*.

*Sic totam evacuat moriendi interritus ollam,
Eactaque mors futuro dulcis, amara facit.*

31.

*Fames optimus coquus est.
Jejunus stomachus vulgaria fercula condit,
Accedens faciet deliciosa labor.*

32.

*Filius novercam excusat.
Non possum, mala quòd faciat, culpare
Novercam,
Sed bona de nostris, quòd facit illa bonis.*

33.

*Pauperibus religiosis in jejunio caseus
deficit.
Instruxit modicus jejunia caseus antè,
Fit magis hoc, quia nunc desit ille dari.*

34.

*Nullum affectus vincit paternum, nisi
maternus.*

*Prima patris brevis est, longa est in carmi-
ne matris,
Sic quoque matris amor longior esse solet.*

35.

*Mors omnibus propinqua est.
Hic matrem, ille patrem, is fratrem, dolet
ille propinquum,
Omnibus at mors his una propinqua spirit:*

36. *Acta-*

36.

Acatholici novum Calendarium pertinaciter reijciunt.

Cur nova religio placet, & nova displicet æra?

Nempe vetus vobis plus adamatur homo.
Vel

Nempe nova placet in carne vetustus homo.

37.

Reformatio fidei secundum Evangelium Lutheri.

*Martini renovata fides jejunia tollit,
Tollit Martini secta flagella, cruces,
Organa sed Bacchi, sed Martinalia servat,
Sic sibi Martinus convenienter agit.*

38.

Falsum est, præcepta Decalogi cum divina gratia servari non posse.

Præceptum decuplum qui non servabile dicis,

Mentiris, nisi fur, leno, latro, nebulo es.

39.

Lutherus Apostolus videri vult, sed Apostata fit.

Quàm modicum deest, Martinus Apostolus esset,

Nam nova cum docuit dogmata, Apostata fit.

H 4

40. In

40.

In eundem.

*Ex tabulis præcepta decem vir sustulit unus,
An non ergo latro, & fur decumanus
erat?*

41.

Idem mundum calcat.

*Mundum calcavit Martinus Apostata, septa
Dum sacra transiliens calcat utroque pede.*

42.

Idem contra vota uxorem ducit.

*Vota Deo fecit, caro fortior illa resolvit,
Appetit illicitos cum muliere thoros.
Vult augere gregem, ne Pastor inutilis esset,
Ut Pater id fecit, multiplicavit oves.*

43.

*Martinalia ab A catholicis sanctè ob-
servantur.*

*Martini ferias, & Bacchanalia servant,
Sic sacra Martini gens sua festa colit.*

44.

*Sedarii ad suum Magistrum fidei faci-
lioris authorem.*

*Nos Martine viam facilem, ducisque do-
cesque,*

*Descensus facilis cum sit ad ima stygis.
facilis descensus averni.*

45. Cal-

45.

Calvinus temerarius Evangelii refor-
mator.

Sacrilegos formas, dum Sacramenta refor-
mas,

Cúmque novator eras, tunc veterator eras.

46.

In Eundem.

Cælum & terra perit, sacralittera nulla
peribit,

Ergo reformator forma peritque nova.

47.

Novationes plerúmque damnosæ.

Quotidiè nova cùm formant, rursusque
reformant,

Res - firmâ formâ - publica nostra caret.

48.

In annone flagellatores impios.

Annõnam pauci lucro stimulante flagellant,

Ferre sed heu debent millia multa crucẽ.

49.

Ambitio dominandi
damnanda.

Esse Monarcha cupis, domineris ut omni-
bus unus,

Evacuus regnum, rex ita solus eris.

B S

50. Rex

50.

Rex asinorum.

Saul factus Rex est, *afinos* cūm rekerat antē,
Officium Saulis semper at iste facit.

51.

Pirate astu nante delusi.

Cūm fallax secum traheret pyrata carynas,
 Indoluit durum nauta subire jugum.

Quid faceret? terebrā cavat imo in ventre
 foramen,

Quo *salsum* recipit pervia cymba salum.
 Cūmque gravatus aquā venter turgeret a-
 marā,

Heu socii! clamat, mergimur, instat aqua.
 Contremuēre novā pulsi formidine fures,

Spe, duce, consiliis, ordine, mente carent,
 Denique conscendunt resoluti fune celocē,

Præcipitūque sibi consuluēre fugā.
 Solus nauta metum fatuorum ridet inanem,

Et rimā clausā lætior haurit aquam.
 Nec mora, dat ventis velum, patriāque re-
 visit,

Naufragus in sicco turpiter ille fugit.

52.

Florisius multa scripta portat, sed pau-
 ca laborat.

Sæpius accedis scriptis oneratus ad aulam,
 Por-

Portando sudas, tam grave pondus habes.
Sed quia, quod portas, id semper & inde
reportas,

Quò fersplura, probas expediisse minus.

53.

Ars, Mars.

Non unica littera facit Doctorem.

Littera sola facit, Mars ut sit longior arte,
Sed non Doctorem littera sola facit.

54.

Militibus mors tergori hæret.

Mortem, vel marrem distinguit littera sola,
Tam sunt militibus vitæq; morsque prope.

55.

Miles timidus ante pugnam tremuit.

Cùm starent acies in bellū utrinq; calentes,
Tyro ibi primum hostes aspicit, atque
tremuit.

Dic, ait ad socium, quid sit, quod corpo-
re tantum

Palpitat humano? cor, animusq;, ait is,
Ille refert, bona res, toto ergo corpore cor-
sum,

Omnia membra tremunt, Plenâque sunt
animo.

56.

In Eundem.

In toto, quòd ais, bone vir si corpore cor es,

E 6

Un-

Undique fata time : cor quoq; retrò gerit.

57.

Idem.

Custodi fugiendo pedes, si nil nisi cor es,
Læsis parva pedis res capitalis erit.

58.

Jactantia vana roboris.

Te benè, quòd tua gens excellat robore, ja-
ctas,

Nodosum quia te plus satis esse patet.

59.

Severus Justitie cultor.

Non semel *adæ* tibi leviter, neque *visa* pro-
bantur,

Adæ, *readæ* cupis, *visa* *revisa* placent.

60.

Judex iniquus causas suspendit.

Judicium *Judex* nimium suspendit iniquus,
Quàm melius *Judex pendulus* ipse foret.

61.

Minister bonus.

Parce *minis*, benefac *miseris*, inopi quæ
ministra,

Consule *justa*, ita cum laude *minister* eris.

62.

Aliud.

Sæpè *minis* *terres*, malus ergo *minister* es
aulæ,

Ista

Ista minus te res sed facit esse bonum.

63.

*Confidicus in longam noctem recessum
extendit.*

*Ut causam dicas, non lux tibi sufficit una,
Nec fit causa tamen clarior inde tua.*

64.

*Oleum iniquitatis Iudicia pervertit.
Est aqua pura bonæ est oleum notalitis ini-
quæ,
Ungit id, & leve cum sit, superinnat aquæ.
Sic liquidam causam quoque causa trium-
phat iniqua,
Est levis, & si pars ungit, ubiq; suprâ est.*

65.

*Consul inconconsultus.
Consul es, & satis est, nam si sapientior esses,
Tunc quoque consultus, quod modò non
es, eras.*

66.

*Consiliarius mutus.
Si peto consilium, tu muta silentia præstas,
Officii partem nempè silendo facis.*

67.

*Simile.
Sapientie titulus insipientibus non con-
venit.*

Non sapiens dici, sed dici strenuus optas.

Con-

Conveniēns titulus, non, ais, ille mihi est?
68.

*Rex Darius gynæceo exercitûs sui robur
ostentat.*

Non benè fæmineum statuit pro iudice sexû,
Quisquis vult vires significare suas.
Si vir es, ecce viros, agitur tam seria vi res,
Tam tener in bellis arbiter esse nequit.

Vel

Non decet in bellis, imbellis ut arbiter esset,
Belli iudicium gens malè bella facit.

69.

Udo bona Ecclesiastica dissipat.

Cùm nuper famulæ dotem daret Udo Sacerdos,

Fæminei generis dos sacra facta fuit.

70

*Amicus ingratus hostes diligit, amicos
odit.*

Hoc ex lege facis Christi, quòd diligis hostes,

Quandò bonos vexas, id sine lege facis?

71.

*Præstat malè impensum tempus lugere,
quàm de præsentis lætari.*

Exoriente novo gaudere solemus in anno,

Sed præstrat veteres condoluisse dies.

72. De-

72.

Debitor morosus solutionem protrahit.
Lentule, cum per se satis ipsa solutio longa est,

Tu, quia non solvis, longior ut sit, agis.

73.

Germani milites ad Gallos propter felicem
velitationem immaturè exultantes, &
 paulò post ad Luzaram iusto præ-
 lio victos.

Gallia, Cælicolū Domina tam pauca potenti
 In Regna Hesperia mittere signa cave.
Non operæ pretium fuerit, prohibetque de-
 corum,

Tam magnam matrem nil nisi magna de-
 cent.

Sex decies modò de vobis vexilla tenemus,
Virginis assumptæ quæ dedit alma dies.
Hoc operæ pretium: hoc devotio nostra re-
 quirat,

Cum vestris unus nuntius ista ferat.

74.

Germani militis virtus.

Unus Teuto decē gallos, & quinq; fugavit,
 Ex salica pedites Lege fuere boni.

75.

Jactantia stolidi veritati & virtuti
 cecit.

Grandia verba facis, si grandiloquentias
 grandem

Hi.

Hispanum faceret, par tibi nemo foret.
76.

Virtus Germana operatur, non gloriatur.
Grandia facta probant, quæ sit germanica
virtus,
Verba volant leviter: fortia facta valent.

77.

Barbari prædonis cognomen Firciferi
Fortunæ conveniens.

Conveniunt persæpè suis data nomina rebus,
Quàm benè tu simili conditione fores,

78

Vindicta Barbara captivi.

Durus captivum Dominus dum sævit in,
Afrum,

Illius atroces provocat ira minas.
Vulnus alit tacitè, premit altum corde do-
lorem,

Denique vindictæ sed patefacta via est.
Fortè domo discessit herus cum matre, re-
lictâ

Cum famulo sobole, quæ fuit una, domi.
Concitus hanc Afer furiis Tygris involat
instar,

Hostia tu mihi sis justa doloris, ait.
Nec mora, cum Dominum redeuntem ad
limina vidit,

Se procul ex speculis obiciebat hero.

Una

Una manus puerum, strictum tenet altera,
ferrum,

Tunc ferus inclamat, voce minante virū,
Dure Tyranne, tuos hæc vindicet hora fu-
rores,

Barbariem gladius puniat iste tuam.
Multa tui malefacta miser, dominatus acer-
bè es,

Et pietas nostri non fuit ulla mali.
Nunc satis ipse lues, hoc ense necabo puellū,
Ni subito muties genæ, manūmq; tibi,
Ingemuit genitor, puerōque, sibique po-
poscit

Cum lacrymis veniam, nil agit ipse tamē.
Utitur inde minis, magis asperat ira ferocē,
Fac citò, fac clamat, vel puer ense cader.
Heu quid amor facit omnipotens? ut vi-
veret infans,

Denique membra pater præsecat ipse sibi.
Sic mutilus sperat pueri reluisse salutem,
Sed fuit (heu) cū spe tantus inanis amor.
Nam neque sic iras deponit perfidus Afer,
Sed puerum necat, & mox super ipse tuit.
Latro cruento niger, te debita præmia spe-
ctant,

Orcū jure tenes, non homo, dæmon eras.

79.

Pauper centurio.

Unum persequitur, centum capit Irus ege-
nus,
Sic

Sic homo centosus fuerit centurio iure.

80.

*Ursus puer mores incultos sibi exprobranti
false respondit.*

*Non bene formatum qui me reputaverit
ursum,*

Me lambat, melior dum mihi forma venit.

81.

*Prosper alteri terrestrem sponsam cedit, &
se ad Monasterium recipit.*

*Quæ tua prosperitas! præfers æterna pro-
fanis,*

Dum sponsam cedis, parata corona tibi est.

82.

Crabronius secum loquitur.

*Tecum multa loqui solitum sine testibus, aiunt,
Auditor nebulo ne modò prodar, age.*

83.

*Christophorus consilium ad Religionem se
recipiendi inconstans mutat.*

*Vivere Christophorus voluit cum paupere
Christo,*

Castraque Francisci religiosa sequi.

Mutatus subito mundum sectatur inanis,

Cistam mercator tergore portat onus.

Litera sola facit, ne sit, quod debuit esse,

*Christophorus fuerat, sit modò Cistophe-
rus.*

84. Im-

84.

*Importunitas nocturni pulicis.**Importune pulex, rostro quam pungis acerbe,**Mordes nec latras, peior es ergo cane.*

85.

*Caupo aqua vinum diluit.**Caupo merum liquida generosum diluit unda,**Vult sibi cum Baccho fructificare Thetis.**Culpani, quod aqua corrumpat nobile vinum,**Hoc negat, & melior sic aqua fiet, ait.*

86.

*Clælia nomen Religioni dare volens non recipitur.**Cœnobio voluit sacro dare Clælia nomen, Sed fecit prægnaus causa, graviq; mora.*

87.

*Causa pia non semper piam causam fovet, extemporaneum**Impia causa capit, quod pia causa rapit.*

88.

*Ducis otiosi negotium.**Quid o o o facis? sedem volo figere belli,**Dicis, te capio, iam nihil ergo facis.*

89. Cum-

89.

Cunctator nostri temporis noxius.

*Cunctando Fabius Romanam restituit rem,
Nostro non nemo tempore plura facit.
Non hostes solos, idem quoque vincit a-
micos,
Cum lassos belli fœdus inire premit.*

90.

*Il liberalis heri parca manus familiam
defraudat*

*Nō immensa, minus sed ponis fercula mensa,
In mensam mensam da magis ergo dapem.*

91.

*Epitaphium Illustrissimi Domini Comitiss
Kurzii ultimi sui nominis & Stem-
matis.*

Siste Gradum.

*Momentum breve vita fuit, stirps, nomen,
honores,*

*Præcipiti Parcâ mors brevis ipsa fuit.
Omnia dispereunt, sed ut immortalia du-
rant,
Raptus ad astra comes de sit esse brevis.*

92.

*Assentatio mala, invidia autem pes-
sima.*

*Assentatorum genus approbat omnia, talis,
Ut non sis, nunquam tu bona facta pro-
bas.*

93. *Of-*

93.

*Officia plùs licitanti malè venalia sunt.
Non feret is munus, qui feret ære minus.*

94.

*Darius iudicio feminarum magnus
Rex declaratur.*

*Cùm cupis omnipotens dominator in orbe
videri,*

Judex fæmineum debuit esse genus.

*Vota senes : tenero vocat ore Diana po-
tentem,*

Magnus gallinis visus es esse tuis.

*Ergo potens in corte tua es, sed corde pu-
sillus,*

*Cynthia dum magnum te putat, umbra
tua est.*

95.

*Rogerius Cæsareensem mitram dignif-
simus capis.*

Programma.

Rogerius.

Anagramma.

Erigo Rus.

*Cæsarei vacuum rus impiger erigo campi,
Quàm latas, superi ! spondei agellus o-
pes.*

96. Co-

96.

*Cognomen Monachi virtute confir-
matur.*

*Non malè conveniunt Monachi cum nomi-
ne mores,*

Fiet, ut antistes te Monacensis amet.

97.

*Leo antè Doctoratûs gradum theses publi-
cas cum laude defendit.*

*Fortiter in campo certasti more leonum,
Palma tua est, nunc faciendo gradû.*

98.

*Fortuna latro rotæ supplicio adjudi-
catur.*

*Ad mortem damnata fuit Fortuna, rotamq;
Hanc vitam talis fors, rota, fata manent.*

99.

*Una die Papa & Cardinalis cognomine
tales vitæ inordinatæ virtutis mo-
riuntur.*

*Cardinalem mors, simul atque Papam
sustulit summis, minimisque iusta
falce percussos, licet ordo neutri
debitus esset.*

100.

Mæcenati natalizanti.

*Natalem Franciscæ tuæ celebramus ovan-
tes,*

Qui

Qui meritò dignus candidiore notâ est.
 Is tibi dat vitam, sed mille clientibus idem,
 Fortunæ pariter fons & origo fuit.
 Ergo perenne fluat tam dives vena favorum,
 Sit tibi *prima* omnis, nulla *suprema* dies.

CENTURIA

SEXTA.

I.

Princeps Commercius fortissimus heros
 plumbea glande trajectus, gloriôsè
 occumbit.

mmerciû tibi terra petis eommercium
 frustra,

Das *plumbum*, gravis est merx, pretiûm-
 que leve.

Aurea cautus adit cum quæstu sidera Prin-
 ceps,

Nunc ibi terra tuum despicit ille globum.

2.

Aquila Romana ex ovo columbino

Romæ nata.

Ne geminam posthac aquilam derideat or-
 bis,

Urbs illam parvò nuper in orbe dedit.

3. Can-

3.
Candor virgineus facile labem con-
trahit.

Candor virgineus niveæ res proxima ceræ
est,

Illotas refugit candida cera manus.

4.
Otium furti causa.

Fur nihil hic fecit, laqueo tamen, ecce pe-
pendit,

Furem fecerunt otia, furta necem.

5.
Sisamnes injustus iudex decoratur, &
ejus pelle tribunal vestitur.

Vestit abstracta Sisamnes pelle tribunal,
Crimen in ære fuit, pelle sed ipse luit.

6.
Aliud.

De quo sit corio Sisamnis, nescio, pellis,
Sed de corde tamen non fuit illa bono.

7.
Idem.

In cute cum nebulo Sisamnes maximus esset,
Exiit ille cutem, talis ut esse sinat.

8.
Nihil in illo cute melius.

Quod cute nil melius fuit in Sisamne, pro-
batur;

Nam

Nam sacra Justitiæ facta cathedra fuit.

9.

Idem.

Quomodo *Sisamnes* iudex reputatur in-
quus?

Cum cute Iustitiam vestiat ipse suâ?

10.

Semiramis Regina *Babylonie* conditrix,
formâ & fortitudine varum in muliere
exemplum.

Non te forma modo Regina *Semiramis* or-
nat,

Semimaris generis te quoq; facta probant.

11.

Cajus ex *Studio* miles cum ignominia
exaudoratus.

Cajus an non est homo *litteratus*?

Primus aspectus tibi rem revelat,

Litteras ferro quia fert calente

fronte notatas.

12.

Domini Sclopomontani Mæcenatis Ele-
giæ respondet vates, & natalizanti
gratulatur.

Dux veterane tuas liceat celebrare sagittas,

Quas tibi germano pectore fixit amor.

Ingeniosus amor! Jaculis quam certat a-
cutis?

Tangunt, non lædunt cor tibi, corque
mihi.

Nam quot tela Ducis transfigunt pectus
amati,

Tot sunt militibus vulnera facta tuis.
Provocor: Ergò retro vibrata retorqueo
tela,

Et quæ torfit amor tela, retorquet amor.
Natalizanti sacra spicula mitto Sebasti,
Quæ cogant *Parcæ parcere* tela diu.

13.

Eidem.

Dic! quo collimas? Ad montē dicis Olympi,
Reççe, nam scopulos non habet iste scopus.

14.

Amicum afflictum solatur.
Quæ torfi, minimè tibi noxia tela fuere,
Non ita, quæ regeris, tela dolore carent?
Cor tibi, cor tangunt etiā miserentis amici,
Quamvis sis jaculis unicus ipse scopus.
Sed ne cede malis: contra iæus ferreus esto,
Si patiens fueris: passio nulla nocet.

15.

Domino à jucundo amico.
Jucundum terras habitare! beatius astra,
Jucundus non hìc, ast ibi semper eris.

16.

Epitaphium Florentine.
Siste Gradum.

*Florentina fui, florē mors improba carpsit,
Transplantata tamen sic super astra fui.*

17.

D. Fossario Poëta præclaro.

*Nocte diēque fodis divini viscera Pindī,
Scis, quòd in his fossis aurea vena laet.*

18.

Ad funus ita dicti fossatoris.

*Mortuus est nuper fossator nomine, nunc re,
Fossam fossator jam replet ipse suam.*

19.

*Violanta dum flores legit, turpiter
cadit.*

*Dum violas violonda legit, violata redivit,
Dūmque rosas quærit, perdidit illa rosam.*

20.

Domino de mutis amico.

*Elinquis non es, satis es sed amice disertus,
Te fieri mutum sidera serò finant.*

21.

Mydas avarus habet aures asininas.

*Cūm sit cunctarum regina pecunia rerum,
Te regem, quia tam dives es, esse putas.
Sed quia Reginā tenebrosā claudis in arca,
Sordidus es custos Carceris Arcadii.*

22.

*Pilebonus nomen moribus inconve-
niens habet.*

224 *Epigrammata Miscellanea.*

Cur bonus iste Pilus sine re fert nomē inane?
Nam pilus ecce pilum non habet iste bo-
num.

23.

Aliud.

Pulchrum nomen habes, caret hoc tamen
omine, nomen,
Calvus fronte pilo nam caret ille bono.

24

Vana ardelionis jactantia.

Jactas ardelio, quod possis vellere quercus,
Velli fronte pilum nec tibi posse bonū.

25.

Amico non personā, sed nomine longo.
Non es personā, sed solo nomine longus,
Longior ut fias, det tibi serò Deus.

26.

Indæus rerum furtivarum redemptor
punitur.

Lazarus Hæbreus bona rapta à fure rede-
mit,

In cute fur furtum, Lazarus ære luit.
Bis baptizatus fuit alter, sanguine et undā,
Hic circumcisis bis fuit, ære, cute.

27.

Mors nulli parcit.

Defunctus comes est, nemo comitalur eun-
tem,

Di

Dux tamen ille mihi, Dux tamen ille tibi est.

28.

Ovidius Naso in exilium mittitur.

Cum fugeret patriis Naso miser exul ab oris,

Nemo comes, sed ei pro duce nasus erat.

Er mußte allein mit der langen Nase abziehen.

29.

Qui non laborat, non manducet.

Echonicum.

Abſque labore tibi fugiet quoque panis ab ore.

30.

Eva peccatum parat, Adamus plantat.

Præparat Eva malum, dum carpit ab arbore malum,

Dum comedit, ſtabili ſemine plantat Adā.

31.

Suevi ad alias nationes timiditatem Leporis antiquo joco ſibi obſcipientes.

Dum lepores timidos nos mordax lingua vocaſti,

Ex morſu patuit, labra fuiſſe canis.

32.

Idem.

Continuò patuit, quòd adeſſet † odora camum viſ,

F 3

Cum

Cùm timidos lepores, nos mala lingua
Vocat.

† Hunds Raß.

33.

*Austria exteris bibacitatem sibi expro-
brantibus.*

Obiicitis nobis charas pro more lagenas,
Et quia diligimus dulcia dona botri.
Hæc bona sunt patriæ, sunt mitis præmia
Bacchi,

Ingratus, nisi cûi gratia grata foret.
Denique pauca capit, nec res est magna la-
gena,

Excitat accensam, non domat illa sitim.
Vos sed quos memorem? procul ad nos in-
de profectos,

Cum vastis *doliis* nos superare dolo?
Non vos sicca sitis, mensura minutave
purgat,

Dolia queis faciunt sæpè dolere caput.

34.

*Tyrolis exteris ingenii tarditatem ex-
probrantibus.*

Quadraginta annis *sapimus*, notoria res est,
Ignotum est, sed quo tempore vos *sapitis*.

35.

*Bavaria aliis porcinam immunditiam
opponentibus*

Pungere cur Bavaros dictis temerarius
audes?

Lu.

Ludibrióque suum vituperare genus.
 Grunitus pudeat cur nos audire frequentes?
 Ruditus alii tam quia sæpè ferunt,

36.

Donum avari rarum, sed amici pre-
 tiosum.

Panis hic est *rarus*, quem vir tibi donat a-
varus,

Sed minor est *mica*, quam dextera donat
amica.

37.

Salisburgi salus ab alto.

Montem custodi, tunc mons custodiet urbē,
 Nam venit à summo vertice *summa* salus.

38.

Qualis Rex, talis grex extempora-
neum.

Posterior quid ager, si prior illa facit?

39.

Votum venerabili viro Conventus Se-
niori factum.

pariter extemporaneum.

Sat, *senior* quòd sis, tua tempora *cana* re-
velant,

Tempora nunc facient ex *seniore* *senem*.

40.

Laus propria sordet.

Quòd tua quotidie recitas encomia, laudo,

F 4

Nam

Nam sine te nulli talia nota forent.

41.

Idem.

Quòd toties streperus præconia propria
cantes,

Fit benè, *difficilis* nam solet esse *fides*.

42.

Idem.

Credo tibi, bona dum memoras mihi pluri-
ma de te,

Sed vult, cùm refero, credere nemo mihi.

43.

Jactantia vana fidem non invenit.

Tu mihi quotidie memoras bona plurima
de te,

Sed mea dum refero, sunt sine, dicta, fide.

44.

*Ars de nocte æquè clarè ac de die vi-
dendi.*

Te dicunt, æquè de nocte, dièque videre,
Nam nihil ut videas, crapula longa facit.

45.

Pius non est, quisquis mitis & justus
non est.

Si pietas patiens, indulgens, atq; benigna est,
Dic, qualis tuus est censor acerbe rigor?
Cùm toleras corvos, vexalque rigore co-
lumbas,

Vix

Vix benè conveniunt nomen & acta Pii.
 Est pietas mitis, suavisque, nec aspera, dura,
 Sis pius, ut Pius es, si cupis esse Pius.

46.

Constantia Podamica Hornium, id est,
 Cornelium Ducem Suecum fortiter
 repellit.

Pro Domino stetit, ut decuit Constantia
 constans,

Hinc Sueci cornu cornua fregit ovans.

47.

Veneti urbem Coronam in Morea
 capiunt.

Hæc, quam fert Venetis devicta corona coro-
 nam,

Major muralis nulla corona fuit.

48.

Ratisbona Hæresis labe deformatur.

Arate vel ratione bona fert inclyta nomen,
 Ast ea, quæ bona sunt, non rata tempet
 habet.

49.

Calceorum fur nudis pedibus in fur-
 cam agitur.

Cum nudis illuc pedibus, quò tendis, ea-
 tu,

Cur tot calceolos improbe prædo rapis?

F 5

50. Rin

50

Ridiculum furtum.

Subdolus empturum simulat se prædo co-
thurnos,

De pretio quærit, de bonitate rei.

Utque sciat, pedibus merxã foret apta duob⁹

Ambi- ambos ambit dexter utrinq; pedes.

Sutor ut expectat pretiũ, fugit ocýor Euro

Fur, opifex sequitur, nec tamen assequi-
tur-

Nemo manus putet huic longas, digitosve
fuisse,

Sed perfectè aptos, præcipitesque pedes.

51.

Necessitas furem facit.

Emanuelis opus rapuit Studiosus egenus,

Non ageret, si fur non habuisset opus.

52.

*Non tantũ Regibus, sed etiam longe
dicuntur furibus esse manus.*

Cũ multas manicas fur diripit improbus
unã,

Par longis digitis par reperire audet.

53.

*Verba amo & amor infinitudinem
amaritiei minantur.*

Unus amare, alterque infinitivus amari

Suspectum meritò verbum amo dant &
amor.

54. Amor

54.

*Amor nomine & amor verbum utrūm-
cavendum.*

*Vox amor est verbum, simul est variabile
nomen,*

Declinare potes, sed non conjungere tutò.

55.

Vir caput uxoris.

*Cū caput uxori vir diceret esse malignum,
Verum ais, illa refert: nam mihi tu ca-
put es.*

56.

Rara res est uxor perfecta.

*Nulla placet, nisi, quæ teneat P quinque
puella,*

*Sit pia, sit prudens, pulchra, pudica, potens,
Sed talem reperit, quem Iuppiter æquus a-
mârit,*

Sensibus ergo tibi consule quinque tuis.

57.

Mater uno partu tres filios edit.

*Tres peperit genitrix uno conamine natos,
Et tamen hos geminos nemo fuisse putet.*

58.

Salviæ herba pretium.

*Salvia dicta fuit, quòd vitam salvia sal-
vet,*

Ergo tu salve salvia chara mihi.

F 6

59. Vir.

59.

Virginitas rara fera est.

Cur adeò capta de virginitate triumphant,
 Cùm sponso assensum dat neo - sponsa
 suo ?

Ut teneram, gaudet, volucrem cùm deci-
 pit auceps,

Sic quoque virginitas est modò *rara fera.*

60.

*Epithalamium in nuptiis Damnelii
 amici.*

Ad Sponsam.

Si perdat *Damnum*, foret irreparabile *Da-*
num,

Ergo sit, ut non sit *damnificata* diu.

61.

*Mater Barbetij filium enixa enigma
 proponit.*

Nata fuit, crevítque diu mihi *Barba virilis*,
 Et fuit hæc longo tempore nuda pilis.

62.

*Pugna politica verbi activi &
 passivi.*

Passivum movet activo de voce querelam,
 Nomina cui faveant, *inferiora* timent.

Quidam *neutra* colunt, sed lædit *neuter*
utrúmque,

Nec placet, ambobus qui placuisse studet.

Tem.

**Tempora tu prudens observa, & anomala
præfer,**

Sed cave deponens, & venerare Regens.

63.

**Lurco unico puncto nomen suum ex-
primit.**

**Hic sine litterulis proprium scit scribere
nomen,**

**Nempè facit punctum, nomen habetque
suum.**

64.

Logogriphus.

Os omnia rodit, & nutrit.

**Cuncta voranda voro, nutriendâque nutrio
cuncta,**

**Serta caput redimunt, pro pede vipra
jacet.**

65.

**Contumacia subditorum moderatâ multa
compesci debet.**

Res operas operosa nimis præstare colonis,

Ni faciant, peras pandere fiet opus.

66.

**Malus medicus non deserit agros, sed
deseritur.**

Te vocat ægrotus: desiderat ille valere,

Mox dicit tibi, cum nil agis, ipse vale.

67

**Venerabilis senex Pascha laboriosus
vir est.**

Nul.

*Nullas Pascha facit ferias, dum vivit, ut ipsi
In cælo ferias post sua fata paret.*

68.

In ejusdem nomen grammaticalis lusio.

*Mammomam hic non Pascha petit,
sed jungere Manna,*

69.

Simile, in amorem habendi & gulam.

*Nec avarus, nec ebrius Regnum Dei con-
sequentur.*

*Mammonam petit hic, petit hæc cum ne-
dare Bacchor,*

*Tu juvenis vates neutris adscribito Man-
na.*

70.

Pastor ebrius scandalizat populum.

*Noster amat bibulum, non curat Biblia
Pastor,*

Non aram, sed adit sæpè subulcus harum.

71.

*Qui non audit magistrum, sæpè debet
audire carnificem*

In immogerrum.

*Admonitus frustra est, ut pareat ille Ma-
gistro,*

Ergo carnifici par eat ille modò.

72. Hyp-

72.

*Hypocrita ingluviem temperantiæ pallio
frustrà tegere nititur.
in belluonem.*

*Nunc sunt, cùm vomitur, jejunia causa vo-
mendi,*

Si vomuêre patres, crapula causa fuit.

73.

In Eundem.

*Causa tui vomitûs fuerant jejunia nuper,
Nunc non jejunas, cur tamen ergo vomis?*

74.

In alieno piscari vetitum.

*Sunt benè vel licitè quæsitæ, repertæque
nunquam*

*Tunc bona vicino quæ sita sunt in agro.
auff der ungeförhten Band.*

75.

Non omnes, quæ sua sunt, querunt.

*Omnes, quæ sua sunt, querunt, cupiuntque
lucrari,*

Excipio furem, fur aliena rapit.

76.

*Turpis est omnis avaritia, sed turpissima
eorum, qui liberis carent.*

*Prole carent multi, tamen inveniuntur a-
vari,*

Nempe famem totam Posteritatis habent.

77. Asi-

77.

Asinus Christi ad suos comilitones.

Me solum veteres asinum dixere beatum,
 Quòd dorsum licuit supposuisse Deo.
 Vos etiam socios video nunc esse beatos,
 Quòd vos magnatum læpè cathedra ferat.

78.

In garrulum ardelionem.

Dat nulli tempus tua garrula lingua lo-
 quendi,
 Semper & instabilis gesticulator agis.
 Sis mola, nam nec eges, ut flante agiteris
 ab aura,
 Cùm semper vento sit tua bucca tumens.

79.

*Irrationabilis furor fratris in sororem
gravidam.*

Quis furor est, gravidam quòd vis mactare
 sororem,
 Vitam hominis rapies tu, quia natus ho-
 mo est?

80.

*Caja artis arcanae magistram professa pu-
blicè deprehensa fuit.*

Artis privatae se dicit Caja magistram,
 Ars privata quidē, publica Caja sed est.

81.

Feriator laboriosus.

Eni-

Ænigma.

Diceris à feriis, quainvis sine fine labores,
Sed *ferias* ut agas, nullus amicus avert.

82.

*Patri bis filius octavo loco natus mo-
vitur. ænigma*

Ter septem faciunt viginti atque insuper
unum,

Hic fecere novem: dic modò quid fa-
ciant?

Non faciunt ultra septem, cur calculus errat?

Mors duo subtrahit, multiplicante Deo.

83

Mulitudo potentium noxia.

Corporis est Princeps caput inviolabile pri-
mum,

Ex tot Princibus dic mihi, quis caput est?

84.

*Judex iniquus, licet caput continuo qua-
tias, tamen munera non spernit.*

Munera non spernis, quatinus cum tempora
semper,

Scilicet affirmas, bis ita quando negas.

85.

Benè merito præmium injustè negatur.

Præmia nulla capit, meritum licet esse fa-
tentur,

Quid regeret do, das, nescius ille fuit.

86. Con-

86.

Contractus innominatus
do, ut des, facio, ut facias. nostro tem-
pore frequens.

Crebrò solet tacitum fieri sine nomine pa-
ctum,

Nil do, ni pariter des mihi, vel facias.

87.

Incerta certis non sunt præferenda.

Spem cave fallacem iutæ præferre quieti,
Est aliquid, quod habes, non quod habere
potes.

*Der Habich ist besser/ als
der Hettich.*

88.

Barba cuius generis?

Barba virile decus maribus cùm propria
res sit,

Fæminei generis quomodo facta fuit?
Nempè virò rapuit quia nuper *Barbara*
barbam,

Hanc iuris fecit tunc violenta sui.

89.

Carmina sine ingenio non sapiunt.

Carmina sunt versus, sed versus carmina
non sunt,

Hi si metra forent, carmina verba fo-
rent.

90. Bar-

90

Barba non facit virum.

Longa virum si barba facit, tribuitque de-
corem,

Tunc caper hirsutus sartor honestus erit,

91.

Termarum Gasteinensium præstantia.

Frigida cum calida salit uno ex marmore
lympa,

Marcidulasque calens erigit unda rosas.
Sic opifex rerum flammam sociavit & un-
dam,

Cum duro liquidum, cumq; calore gelu.
Quod superest, referunt multi ex hoc fon-
te salutem,

Tu, cui multa salus obfuit, indè bibe.

92.

Lupulus res levis & gravis.

Nil levius lupulò, sed cum maceratur in
undis,

Nil solet epotum tam gravidare caput.
Sæpè solet magnas idem quoque tollere
rixas,

Tunc lupulus potis incipit esse lupo.

93.

Tympanorum pulsatio enigmatica.

Ligna cadunt subito, bos mugit, & æra re-
sultant.

94. Poë-

94.

*Parnassi fructus.**Præmia plura parat Pindi petra pulchra,**Poëtis,**Pennæ Parnassi pervia Porta patet.*

95.

*Poëtæ bibuli votum**Cancrino versu.**O remane vati dedita vena mero.*

96.

*Poësis non est de pane lucrando nostro**ævo.**Pariter carmine merè cancrino.**Metra repentè refer, mannam referétne per
artem?**Metra repentè refers, annas referétne per
artem?**Metra repentè refer, massam referétne per
artem?**Metra repentè refer, massam referétne per
artem?**Metra repentè refer, mappam referétne per
artem?**Metra repentè refers, aras referétne per
artem?*

97. Mi-

97.

*Miles germanus Marti vitra dedicat.**Simili versu.**Ore fero Marti, vi vitra more fero.*

98.

*Feriatore otioso.**Nequis inane tibi nomen reputaverit esse,
Continuas ferias convenienter agis.*

99.

*Ad Amicum.**Commendatio indigni amico digna
non est**Ne potum studeas mihi commendare ne-
potem,**Mitte tui similem, dissimilemque sui.*

100.

*Vicinus glandes roganti denegat vi-
cino.**Ipsam, quas petii, dicis te glandibus uti,
Non pro me petii, tu petes ergo frui.*

CENTURIA

SEPTIMA.

I.

Invidus alterius laudi obtreſcat.

Ad Zoilum.

Iam capio, quòd olent tibi non benè
lilia noſtra,

Non ſunt ex horto ſcilicet illa tuo.

Grandius uber habent aliàs armenta pro-
pinqui,

Tam mihi ne grave ſit, tu minuendo facis.
Vel.

Grandius uber habent ſemper, jumenta
propinqui,

Sic quoq; noſtra *leviſ* ſit tibi vena *graviſ*.

2.

Modus mundi informiſ.

Formam non ſervare eſt *forma* noviſſima
mundi,

Aulice dic ergo, quæ nova *forma* modò
eſt?

3.

Studiosus rudis multis librìs aſinum
onerat.

Tri.

Triginta libris onerat studiosus *asellum* ,
Est *asinus major*, fert tamen ipse nihil.

4.

Studiosus pauper restio fit.

Ad *restim* tua res rediit miserabilis *Ire* ,
Restio sis modò, qui tunc *studiosus* eras.

5.

Asinus non capit præmia.

Nunc *studiosa* manus pro lauri munere
certat,

Qui *plus* fert aliàs, hìc feret ille *minus*.

6.

Non coronabitur , nisi qui legitime cer-
taverit.

Præmia dicuntur, capiunt quia *præmia pri-
mi* ,

Hinc *primus* nisi sis, *præmia* nulla capis.

7.

Vis carminis in acumine consistit.

Qui *certare* volent ex carmine , *pungere*
debent ,

Nam *benè* qui *pungit*, *pangit* & ille *benè*.

8.

Virginitas spreta nobilibus.

Virgo vocata fuit Clara de stirpe puella,
Rustica res , ait, est Virgo ; *vera parva*
vocor.

9. Re.

9.

Responsum.

Sis ergo *meretrix*, quia non vis *virgo* vocari,

Sic *meretrix* magna, est parva frequenter *hera*.

10.

Qualis Mater, talis filia.

Filia fit *meretrix*, mater fuit antè *meretrix*,
Præcedit major, subsequiturque minor.

11.

Aliud.

Mater erat *lotrix*, nunc est tua filia *netrix*,
Una fuit, nunc est altera, quid? *meretrix*.

12.

Quomodo risus Itali à risu germani differat?

Fortè videns Itali simplex germana cachinnos,

Ridiculos gestus, tortaque labra viri.

Nunc Italos, ait, incipio cognoscere risus,

Et quantum à patrio differat ille modo.

13.

Regula pro indocto scriba.

Sæpius indoctum scribam scriptura fefellit,

Nec poterat Domini tangere sensa sui.

Ergo monebat Herus sapiens: tibi regula
firma

Est,

Est, ut ne posthac decipiaris, opus.
Nec mora, consilium dat eidem scribere tuto
Semper id, errorem quod fore scriba putat.

14.

*Mathematicus bonus de objecti sui di-
stantia queritur.*

Creber hic observat motus & sidera cæli,
Sed dolet objectum tam procul esse suum.

15.

*Levitas gravitatem & gravitas infamiam
parit.*

Dic mihi, cur gravis est, nec habet Cathari-
na maritum?

In promptu causa est, sat levis illa fuit.

16.

Vietor senatui importunus est.

Desine, non fas est hic tundere vasa vietor,
Hunc strepitum streperus vult forus esse
foris.

17.

*Pluviae frequentes nostras penitentiae la-
crymas provocent.*

Cur sine fine ruunt atris ex nubibus undæ?
Et rapidis terras obruit imber aquis?
Nimirum quia non sua deflet crimina mun-
dus,

Flebilis in lacrymas solvitur ipse Polus.

G

18. Jo-

18.

Jocus de amici cane ad cistam vigilante.

Ad cistā vigilat canis, intus dormit & alter,
Ex custode patet, quod canis ille latet.

19.

Intempestiva tempestatis inclementia cum casibus tam variis conjuncta finis mundi instantis prodroma est.

In senium proni canescunt tempora mundi,
Hinc rarus calor est, plurima bruma, nives.

Imminet exitum, naturæ vertitur ordo,
Summa cadunt, surgunt infima, cuncta ruunt.

20.

Inconvenientia sit conveniens.

Conveniunt simul hic inconvenientia plura,
Ergo inconveniens est modò conveniens.

21.

Caii viri gravis filia uterum fert.
Vir gravis es Cai, res est notoria, sed dic,
Annè etiam scis, quod sit tua nata gravis.

22.

Ancilla pigra duplex horologium observat.

Horarum indiculos tenuit pigra Berta gemellos,

Unus

Unus præcipitans, tardior alter erat.
Quàm benè, dicebat, mihi convenit unus &
alter,

Is dormire, sed hic me vigilare jubet.

23.

Pæna immerentis Discipuli.

In pænam secum rea garrula turba tacentem
Me trahit, heu socii, quid potuère mali?
Nam grætū typto debebam scribere iussus,
Quando reus fueram, quæ, rogo, pæna
foret!

Activum tunc in passivum, in verhera verba
Irent, pro typto typtome tunc fuerat.

24.

Gallus

*homo duplex etiam in æstate vulpi-
nam pellem gerit.*

Vulpinis mirum non est te pellibus uti,
Cum glacialis hyems frigore stringit a-
quas.

Sed dicunt iisdem pariter te pellibus uti,
Cum calidos æstu Sirius urit agros.
Non egeo, clamas, nisi frigeo, pelle, Po-
lonus

Non sum, sed pellem vix fero sæpè meā.
Sed frustra renegas: quid obest, non esse
Polonium?

Gallus es, & vulpes in cute, Galle, tuâ.

G 2

25. Ni-

25.

*Nihil incantè scribendum.**Qui libros scribunt, scribendàque non benè
librant,**Mercantes fieri sed sine lance volunt.*

26.

*Cur Scribæ plerique sitire soleant ?**Sæpè sitire solent pennam calamúmque fe-
rentes,**Hos mare, fert illos anser, utérq; madet.*

27.

*Focus retorsus.**Ex fovea quidam, conantem educere can-
cros**Humanam dixit, se retulisse manum.**Alter subiecit, casus mirabilis iste est,**Hanc qui condiderat, furcifer ille fuit.*

28.

*Pauper eques multas copias pedestres
alit.**Multas te, dicunt, acies nutrire pedestres,**Cùm tamen è medio sis grege pauper e-
ques.*

29.

*Molito rem farina prodit.**Candidior molitor reliquis est furibus u-
nus,**Furtum, quod fecit, detegit ipse suum.*

30. Mo.

30.

*Molitor malus fur est,**Si bonus est molitor, bona debet & esse
farina,**Si malus est, nil quàm furfur inane molit:*

31.

*Molitor seipsum suspendit.**Cùm propriis manibus molitor suspensus
obiret,**Carnificis munus furem obiisse patet.*

32.

*Aulicus se parvum regem esse jactat.**Uxorem rego, rex ergo sum, ais, aulice
parvus,**Rectè, res uxor publica nempè tua est.*

33.

*Uxor viro Zelotypo se justificat.**Esse tuos partus uxori credere non vis,**Cùm tamen hos dono sponte det illa tibi.*

34.

*Ad femineas crystas.**Multas Christinas video, paucásque Susan-
nas,**Crystam, non Christum frons sine fronte
gerit.*

35.

*Studiosi pigri querela.**Heu citò quàm rediit studiorum inamabile
tempus,*

750 *Epigrammata Miscellanea.*

Et respirandi quam breve tempus erat.
Semper erant pluviae, tempestatesq; sonoræ
Quæ nostros miseris præpediêre jocos.
Scilicet in feriis lacrymas fundebat olym-
pus,
Nunc ego post *ferias*, heu *feror* in la-
crymas.

36.

Ad Momum.

Carpis, quod iungo carmen puerile virili,
Pango virile viris, & puerile tibi.

37.

*Garrulitas in templo, nec juveni, nec
viro decora.*

In templo mirè te dicunt esse disertum,
Nec tamen orator diceris esse bonus,

38.

*Rusticus filium subito Doctorem crea-
vi petit.*

*Infundi nato doctrinam rusticus orat,
Ut citò Doctoris possit adire gradum.
Rem fatuus pretio putat impetrare pusillo,
Oblato pretio roborat ergo preces.
Sed fuit in fundum puer à Doctore remis-
sus,*

Artem, ait, in fundo sume, gradumq; cape.

39.

*Amico venerabili viro cellæ Magistro.
Zelus pro cella cellæ docet esse magistrum,
Sed*

Sed divina tamen, non bona vina sapit.
40.

*Præstat pauca benè, quàm multa inn-
tiliter agere.*

*Plurima semper agis, sed agis quoque plu-
rima stultè,*

Tutius est, ut agas pauca, sed illa benè!

41.

*Germanus verba latina corrupta sermoni-
bus ridiculè miscet.*

Cur eadem toties eructas verba latina?

Scilicet est stomacho res peregrina tua.

42.

Jude penitentia summa malitia fuit.

Judam pænivit de proditione Magistri,

Morte reus, dicit, sum, statuóque mori.

Dixit & appensus laqueò se spontè peremit,

Sic crimen summum pænuisse fuit.

43.

Clælia benè & malè audit.

Nocte procos digito pulsantes leniter audit

Clælia, quantumvis audiat illa malè.

44.

*Lunaticum feminis solet esse inge-
nium.*

*Cornua fronte gerunt, prætendunt esse
Dianæ,*

Hinc cerebro crebrò luna latere solet.

45.

*In Martis aliàs litterati viri temera-
riam linguam.*

Idem vis *Martis*, simul idem gnarus haberi
Artis, quem solum maxima *Pallas* amet.
Omnia traducis temerè, temerè omnia car-
pis,

Túque vides nēvos, hos ubi nemo videt,
Sic tibi, cū reliquis sapias magis omnibus
unus,

Tam nemo sapit, ut te sapiisse putet.

46.

*Lutheranus die veneris carnibus vescens
suffocatur.*

Adam morte luit pomi cum conjuge mor-
sum,

Tu morsum, carnis: Tam caro cara fuit.

47.

*Dux incantus milites suos in loca in-
via ducit.*

Dux es, *Ducis* enim in calles improvidus
agmen

Debebas etiam providus esse redux.

48.

Tabaci præstantia.

Nō est *Brassilico* præstantior herba tabacco,
Pestiferæ melior nec medicina luis.

Est niger, obscurus, paucisq; probatur odore,
At

At fugat ille famem, mitigat ille sitim.
Sed neque vulneribus cinerem contemne
medentem,
Nec fumum, dentes quando caputve
dolent.
Dein quoque, cum volucris vitæ, cum mor-
tis imago
Sint cinis & fumus, mens medicamen ha-
bet.

49.

Ad Tabacci amatores.

Pro signo mortis servire memento tabacum,
Sic cinis & fumus, pulvis & umbra sumus.

50.

Ficta virginitas.

Quàm verum est, omnis quod non ferat om-
nia Tellus
Hic virgo est, meretrix Caia ibi grandis
erat.

51.

Qui se periculo committit, peribit in illo.
Fortunam sequor, & vento do vela ferenti,
Inquis, sed vento quid si des vela furenti?

52.

Idem.

Fortunam sequeris, vento das vela ferenti,
Heu cave! nam nescis, an te fortuna sequa-
tur?

Suspectum mare sit dubiosa pericla verenti.

53.

Amicus de amici abitu dolet.

Qui discedenti valedicere gaudet amico,
Nullius est ullo tempore dignus ave.

54.

Nocet empti dolore voluptas.

Heu cave dulce favis mel quærere, tacta
nocebunt

Alvea, mille ietus, sed sine melle ferēs.

55.

*Carolus tertius Serenissimus Hispaniarum
Rex, Archidux Austriae &c: bonis avibus
navigat.*

Carolus, ut patrium regnum sibi vindicet
armis

Hesperias cinctus milite tranat aquas.

Anglia dat juveni classemque, virosque po-
rentes,

Aurifer hospitium spondet, opemque

Tagus.

Hesperis dum classis iter vicinior oris

iam tenet, & Zephyris labitur usa bonis.

In liquidis classem suspensa supervolat au-
ris,

Et tremulum cantat dulcis alauda melos.

Officio sed functa suo tunc deserit auras,

Festaque regali nave quiescit avis

Ergo manu capitur, regis pia praeda beati,

Et

Et docet, hunc *avibus vela* dedisse bonis,
56.

Studiosus dormitator interpellatus re-
spondet.

Quòd anima quiescendo fiat sapiens.
Cum piger indulget somno, monitoribus
inquit,

Nostra quiescendo fit sapiens anima.

57.

In similem Eudymionem.

Providus es, tua quòd tam pandis *lumen*
ferò,

Luminibus parcis sic sine luce tuis.

58.

Emanuelis necessitas pro studio Gram-
matices.

Grammaticæ studium tibi vis succedere
rectè?

Est opus, ut volvas Emmanuelis opus.

59.

Scriba creditores currentes non malè
carentes scribit.

Debent, qui credunt aliis sine pignore, fru-
stra,

Credita si repetunt, currere sæpè diu.

Ergo *currentes* dicuntur jure, *carentes*

Sed dum scriba vocas, parvus hic error
erat.

60.

Idem.

Nō malè *currentes* scripsisti scriba *carentes*,
Tam quia re debent sæpè *carere* suâ.

61.

Mense Martio interdictum *cobabitandi*
neo - sponsis tollitur.

Martius est, certum cūi debes sponsa ma-
ritum,

Hoc nisi sit factum, semper Aprilis erat.

62.

Florifij *ridiculi hominis ridiculus risus*
Allegoria.

Ut *ridere* ajunt viridantia prata Poëtæ,
Sic flores *rident*, faciunt *ridere* videntes.

63.

Piscatio ludicra in Comœdia.

Quos isti sicco piscantur in æquore pisces,
Illi non hamo, sed capiuntur humo.

64.

Idus piscator sapio.

Mit Schaden wird man *wisig*.

Idus piscator sapio, nihil ergo novum sit,
Et meus hac piscis si ratione sapit.

Den Stocsi ch muß man
pluyen.

65. Ja-

65.

Jactantia vana ridiculi proci,
Delectum tibi de cunctis ais esse puellis,
 Quam nolis sponsam, quam vel habere vee-
 lis.

Vera inquis, sed non electio competit illa,
 Ut quam tu velles, te quoq; sponsa velit.

66.

An virginitas amissa sit reparabilis?
Per dita virginitas nō est reparabilis, inquis,
 Berta sed hīc *virgo* est, non licet esset ibi.

67.

In Equicapitium moribus immaturis
ridiculum

Nō es vulgaris, sed in ordine natus equestri,
 Quod plus est, equitum diceris esse caput.

Hæ tibi sunt artes, equitare in arundine
 longa,

Armæque de ligno facta vibrare manu.

Tympana sunt etiam tibi, quæ crepitacula,
 dicunt,

Princeps Hispanus denique Jure fores,
 id est, infans

68.

Transactio ad Sorbonensis Philpsophiæ
Arithmetica justificata.

Altera pars regni dubii non Cæsaris esto,

Altera sit Galli, cætera neuter habe.

69. Som.

69.

Symbolum delicati.

Dente puelle doles, lacrymæ sunt signa do-
loris,

Sic dolet à tenero dente tenella caro.

70

Sponsa deformis Etyo pulchro sal-
sè utitur.

Quisquis depictos vultus in imagine spe-
ctat,

Ultra naturam surgere sentit opus.

71

Simile.

Quid non pictori permittitur atque Poëtæ ?
Fit subito pulcher, qui modò turpis erat.

72.

Xenxes pictor deformem anum pingens ab
ejus conspectu risu emoritur.

Infelix pictor, faciem cum pingis anilem,
Hæc tibi dat risum, sed dedit iste necem.

Deterius pictâ potuérne quid esse tabellâ ?

Picta necavit anus, viva quid ergo potest ?

73.

Idem.

Immoreris risu fronti, quam pingis, anilî,
Quid faceret, quando viva fuisset anus.

74.

Aurigatio infelix ad aurigam.

Iuncto carpento nec it ultrò citròve cabal-
lus,

Et

Est ergo verum, quòd benè res tua stat..

75.

Sacerdos oblongus & pius longior in

Sacrificio Missæ.

Convenienter agis, quòd ad aras longius
oras,

Sublimè mystam non decet esse brevem.

76.

Alter curtus priori dissimilis est.

Si friges, breviter brevis ipse operaris ad
aras,

Si ferves, non tam fervidus esse soles.

77.

Simile.

Tam citò quandò litas, causam non credo
teporem,

Sed neque fervorem, vis causam disce-
re ! frigus.

78

Pacio mortuo ad heredes litigantes.

Horrida bella cano vobis, quia mortua pax
est,

Nunc post fata tamen, Pax requiescat
amen.

79.

Ejusdem Epitaphium.

Siste Gradum.

Pax sine pace fui, dum vixi, mortua sed
nunc

Ut Pax paece fruatur, tu prece fac & aqua.

80.

Aliud.

Pax sine pace fuit, dum vixit, mortua tandē,
Hic in pace bona Pax requiescit humi.

81.

Alveus lusorius calamo scitè pictus.

Fortunata manus, capit à te tessera leges,
Dicite fortunæ ludus, an artis hic est?

82. *Idem.*

Ingenium, geniūmq; sui fert bella tabellæ
Artificis, pariter sorte vel arte valet.

83.

*Bembus deformis in tabella pulcher de-
pingitur.*

Turpis erat, nunc pulcher is est, referente
tabellâ,

Ipsam naturam quàm procul ars superat?

84. *Idem.*

Mentiri licitum est pictoribus atque Poëtis,
Hinc tua te pulchrum picta tabella facit.

85. *Aliud.*

Nullus in arte fuit, dum pulcher pingitur,
error,

Omnis naturæ, qui fuit error, erat.

86.

Suevus jocanti amico.

Sincerum Suevum reuò testabitur ævum,

Non

Nōn opus est *ligulis*, me tibi jungit amor.
87.

Indocti promotio conveniens.

Octavo Junii meruisti Brute coronam,
Nam data tunc aſino cuique corona fuit.
88.

*Electio dubia morte adversarii confir-
matur.*

Quæſtio mota fuit, valeatne electio facta?
Acriter hinc illinc res agitata fuit.
Sed liquidum ius eſt, affirmativa probatur,
Illius enī *testis mortuus ipse* fuit.
89.

Cecitas miserabilis.

Ein blinder Mann/ ein armer Mann.
Non videat cæli *miser* ergo lumina *cæcus*?
Sed benè, quòd mala sic, non videt ipse,
sua.
90.

Stomachus delicatus jejunium nauseat.

Non sapiunt pisces, carnem natura requirit,
Carneus eſt, dentes, os, stomachusque do-
lent:
91.

*Author jejunus non sapit palato litte-
rato.*

Nec *textus*, neque *lex* sine *textu* aut *lege*
probat, *Nec* benè *jejunum ius* sine *jure* sapit.
92. Ra-

92.

Rara fides hujus ævi.

Qui facile credit, facile decipitur.
 Tu cave! ne fidas, quamvis lactabere dictis,
 Decipitur verbis qui putat esse fidem.

93.

Imago impura Christianis oculis in-
digna.

Naturam nudam nimis exprimit ista tabella,
Solus ab arte procul spiritus aptus abest.

94.

Indoles mira canis caupones & chirurgos
fastidientis.

Caupones odit stichulus canis atque chirur-
gos,

Forſan tonſorum læſus ab enſe fuit.

95.

Aliorum Medicus ipſe ulceribus ſca-
tes.

Cæcuſ es in propriis, alieni cenſor iniquus,
Criminiſ in propriū lumina ſtringe ſinum.

96.

Magnates rarò libenter ſolvunt.

Quòd multi ſoleant Domini malè ſolvere
magni,

Non eſt cauſa minus, ſed dare ſæpè ni-

miſ.

97. *Fa-*

97.

Furi majori parcitur, & minor suspenditur.

Kleine Dieb laßt man hengen /

Und die groſſe laßt man lauffen.

Fur minor in furcam, salvus majoribus, exit,

Supra majores est minor ergo suos.

98.

Dicta regula falsa esse ostenditur.

Salvari fures majores, regula falsa est,

Ne major fiat, nunc luit ipse minor.

99.

*Cajus Ludimagister cum probro publicus
lusor fit, vulgò Scholderer.*

Cajus nunc lusor, qui ludi erat ante magister,

Publicus est factus, quod fuit antè, manet.

100.

In Zoilum.

Zoile rodendo dentes cave lædere, linguâ

Uttere, sic facies mollius officium.

F I N I S.

Gratulatio Ironica : & ve tica. Ad electionem & Co næ Regiæ

1.

Est strata & supplex	—	—
Nunc aquila duplex	—	—
frustratur petitis	—	—
caditque cupitis	—	—

2.

Coronam Romanam	—	—
non tuli : spem vanā !	—	—
Austriacæ gentis	—	—
Sors fletur lamentis.	—	—

3.

Sunt irrita tota	—	—
Germaniæ vota	—	—
Rex Dalmata meras	—	—
Sperabat chymeras	—	—

4.

Austriaca vitis	—	—
decreseit auditis ?	—	—
Est nova lux orta	—	—
In Turcica porta.	—	—

5.

O floreat fortis	..	..
Res Turcicæ fortis	..	..
hæc nostra sunt vota,	..	..
Sunt firma immota,	..	..

ra germano-musico-Poë-
ronationem Sacræ Romæ-
Majestatis.

6.

— — Gens barbara dura,
— — Est sui secura.
— — Improspira nunquam,
— — Infausta nequaquam.

7.

— — Fert ea videte,
— — Fert júbila lætè,
— — En novos decore,
— — ad Turcicas fores.

8.

— — Molimina gentis,
— — beantur eventis,
— — delicias legit,
— — qui Gallias regit.

9.

— — Est novo vigore,
— — iam lilium flore.
— — In terra germana,
— — Spes omnis est vana.

10.

... ... Habspurgica vena,
... ... occumbat arena,
... ... Sic voti sim reus,
... ... Sic annue Deus.

2. Æqui.

2.

**Æquivocum per verbum vocabulatum
retrogradum.**

Sic Cæsari invictissimo Gallus.

Duplex mente retrò, non tibi fit suplex.

N.B. licentia

*Contra sic Cæsari Augustissimo
Germanus.*

Suplex fio tibi, non retrò, mente duplex;

3.

*Ad Sacram Cæsaream Majestatem Pa-
triæ Patrem.*

Es Pater Imperii, ac populi spes unica,
Regni

Gloria, pes patriæ, flos, rosa, delicia.

Vèrtatur carmen.

Delicia, rosa, flos, patriæ pes, gloria Regni,
Unica spes populi, ac Imperii Pater es.

4.

Ad eandem.

Non Leo, sed mitis Leopoldè vocaberis
agnus,

Est fera nulla piis hostia digna Diis.

5.

*Leopoldus Augustissimus Imperator Ro-
manorum magno major est*

Extollit magnum jactatrix Gallia Regem,
vel

Præ.

Prædicat ore suum Ludovicum Gallia ma-
gnum,

Sed magnô major Maxime Cæsar eris:

6.

*Augusta Augustæ Vindelicorum
coronatur.*

Accipit *Augustæ* jam pridem digna coronâ,
Tam benè conveniens non locus alter
erat.

Reddita per Dominam fuit urbs *augustior* :
illa

Jam Matri nomen debet : ut antè Patri.
Ergo bis *Augustâ* quid nunc *augustius* urbe ?
Una ter *Augusta* est urbe vel orbe prior.

7. *Aliud.*

Augustæ nomen quid ni fœcunda meretur ?
Auget enim Imperium fertilitate parens.

8.

Vaticinium.

*Serenissimo Regi Hungariæ Iosepho Archi-
Duci Austriæ antè Electionem ad Ro-
mano - Regiam dignitatem
editum.*

Logo : Chrono : cancrinum?

inDVbIVs foVet hVnCeVentVs, pVLChrIor
ortVs

sIDerIs ILLVXI, LVX noVa ConsplCI.

tVr.

Anno 1689.

OC.

OCCIDVIS nltet hIC terrIs CapIVrVs ha-
benas,

CretVs pro terrIs IVs Dare TeVtI CoLIIs,

Anno 1689.

SVspICItVr bona Mens pLebêIs & patrI-
bVs, apta

granDIbVs, Ignea frons, & VIgor Inge-
nitVs.

Anno 1989.

ErIgItVr CapVt, In VotIs sIt DaLMata, fa-
XInt

Athera, Io faVstos Is regat egreglè.

Anno 1689.

Progenies saCra: pLVs fatVM, sCio Certa,
reqVItIt,

regna tIbI Venient, LaVs tva ConCILIat.

Anno 1689.

HoC VenIt aVgVrIo: fors perstat fLorI-
Da, regnat

AVstrIa gerManos; sVnt benè res! age
reX.

Anno 1689.

Conversum sic retrò legatur.

ConspICItVr noVa LVX, ILLVXIIt sIDerIs
ortVs

pVLChrlor, eVentVs hVnC foVet InDV-
bIVs.

teVtI CoLIIs Dare IVs terrIs pro CretVs
habenäs

CapIVrVs terrIs hIC nltet OCCIDVIS.

In-

IngenuVs Vigor , & frons Ignea, grandI-
bVs apta ,

patribVs & pLebels Mens bona sVspli-
CitVr.

Egrege regat Is , faVstos , Io æthera fa-
XInt ,

DaLMata sIt VotIs, In CapVt erIgitVr.

ConCILLiat tVa LaVs , venient tIbI regna :
reqVlrit

Certa sCio , fatVM pLVs : saGra pro-
genies.

æX age ! res benè sVnt , gerManos AV-
strIa regnat,

fLorIda perstat fors: aVgVrio VenIt hoC.

9.

*Gratulatio Eidem in Romanorum Re-
gem electo.*

Logo : Chrono : cancrina.

AVstrIaCVs DeCor es, Dent Læto VIVere
LVCes

æthera LongæVas , sIC benè ValICInor.

Anno 1690.

EgreIVs gregIs es prInCeps, Defensor o-
VILIs ,

MItIs reX, patriæ VIs, petra TeVtonIæ.

Anno 1690.

InVaLIDo Vigor es , MiserIs serVator , e-
geno

proVIsor , fessIs es IVgIs aLLeVItans.

Anno 1690.

oDrIsIs tIgrIs es VexatIs, gLorIa regnIs,
gratIa sVbleCtIs, Vt nItor IMperIs.

Anno 1600.

VeroLogI bona res DIVInatorIs, honores
regIs fers, saLVe reX noVe RoMVLeon.

Anno 1690.

Conversum sic retrò legatur.

VatICInor benè sIC, Longæ Vas ætheræ
LVCes

VIVere Læto Dent, es De Cor AVstriaCVs,
teVtoniæ petra, VIs patriæ, reX MltIs,
oVILIs

Defensor, prInCeps es gregIs egregIVs
ALLeVItans IVgIs es fessIs, proVIsor e-
geno,

serVator MIserIs, es Vigor InVaLIDo.
IMperIs nItor, Vt sVbleCtIs gratIa, regnIs
gLorIa, VexatIs es tIgrIs oDrIsIs.

RoMVLeon noVe reX, saLVe, fers regIs
honores,

DIVInatorIs res bona VeroLogI.

IO.

Eidem aliud Vaticinium, Ita Gallus.

Fatidicum cape Rex : frustraris Teutone
sceptro

Dalmata: non votis res sua conveniet.

Germanus invertit carmen & omen.

Conveniet sua res votis: non Dalmata
sceptro

Teutone frustraris: Rex cape fatidicum.

II. A.

II.

Alind.

El ch subi n bl
 igeris arus ectis omine ando
 Er cl perf - - d
 Ro r sc regen thr
 manum ectus ande do onum
 hu pectus pande proban b

Ita legatur.

Eligeris charus subjectis, nomine blando,
 Erigeris clarus: perfectis omine dando
 Romanum rectus scande regendo thro-
 num
 Humanū pectus pande probando bonum.

12.

Similis Gratulatio.

T t g i rever ad
 e ctæ entes undæ enter orant
 d v m c ferv hon
 r mo o vo h inunc ad
 e re re vent ospes tus es
 v - - in amo fa f ama av

Sic legatur.

Te totæ gentes junctæ reverenter adorant,
 Devotæ mentes cunctæ ferventer honorant,
 Re, more, ore vovent : hospes inunctus
 ades,
 Verè in amore favent : sospes amatus
 ayes.

13.

Alind.

Regna futura tibi dum somnia læta revelant,
 Auguriûmque polo significante capis.
 In circo steterant flexu venerante manipuli,
 Qui segetes visi sunt coluisse ruas.
 Iosepho sic flexa jacet Germania circo,
 Atq; sacros humilis volvitur ante pedes.
 Integer ordo venit *Circulorum*, collige vota,
 Submitunt Regi subdita colla novo.
 Ergo Rex vivat Romanus & imperet ! ipse
 Pro centro *Circulis* charus *ocellus* erit.

14.

*Logogryphus Austriæ perfectionem
 denotans.*

Aucta Viret Semper, perficiétque *TRIA*.

15.

*Invitatio Suae Majestatis Romano-Regiæ
 Sponsæ in totam Provinciam.
 per versum ultrò, citròque de littera
 ad litteram gradientem.*

Sal.

Salva subî sedes , auram , arva , sed esibus
aulas.

16.

*Serenissimis Neo-nubentibus Roma-
no Regis sponsis.*

Clau h tha d e lec i
ditur oc lamo ux t tissima uncta
plau h ca l de læ c
læ conjug perfic am d
tum ium e ata ies
foe connub férque be qu

Ita legatur.

Clau ditur hoc thalamo Dux & lectissima
juncta ,
Plauditur hoc calamo lux det lætissima cun-
cta ,
Lætum conjugium perfice amata dies
Foetum connubium férque beata quies.

17.

Iisdem aliud.

Chron : Acronicon.

Vos ConneXIte aMor, neXos qVoqVe DILI-
gat aXIs.

Astra regent , natos ne bona fata negent.

H 3

18. An-

18.

Austria

Serenissimæ Sponsæ Regiæ

per Versum cancrinum.

Aura nitet, si se re verè sistet in arva.

19.

*Iisdem Serenissimis Neo-Sponsis**Regis.*

Super annulo Sponsalitio.

Sic fortuna suum sine fine perennet in orbem,

Innumeros annos annulus unus habet.

20.

Iisdem.

Vivite cum fertis, quæ gloria necit, amorque,

Vestris laureolis nulla coronis inest.

21.

Aliud.

Applaudunt populi millenis vocibus, unam

Lactantis vocem, da modò sponsa viro.

Ex ore lactantium perficiam laudes.

22.

Aliud.

Uno perfectum trinum reddetur in anno,

Et dabit echonem parvus amoris amor.

Scilicet incipiet fletu deposcere mammas,

Sed tunc pro mamma dulce sonabit Ama.

23. A.

23.

Alind.

Quod nunc est unum, quondam duo corda
fuêre,

Unū ut cormaneant, sint tria corda brevi.

24.

Alind.

Unam fœcundent Superi, sed utrūmque je-
cundent,

Sic venient tandem trina beata foras.

25.

Natalitium

Serenissimo Archiduci Austriæ Carolo In-
fanti Hispaniæ nato.

In spes ingentes fate cresce Leonibus In-
fans,

Ut resonet toto nomen in orbe tuum.

26.

Receptâ Budâ claves ad portam Otto-
manicam reperiuntur.

Partapotens (cū capta Buda est) victo-
ria claves

Tradidit ad Portam, factâq; Porta patens.

27.

Serenissimo Duci Carolo Lotbaringio
glorioso Victori

Cancrinum.

Sit! referet ramos, inniso Marte refertis,

Versus est perfectè retrogradus.

28.

Eidem.

Austriadum domus hanc excissis hostibus
urbem

Viribus expugnat, stans Duce Bullonio.

Vertatur.

Bullonio duce stans, expugnat viribus ur-
bem

Hostibus excissis hanc Domus Austriae
dum.

29.

Aliud.

Dux est Lux, tristem at tibi fert trux barba-
re noctem,

Sic lunam obscurat Sole oriente Dies.

30.

Eidem.

Ob Budam subactam.

Arcum armis arces, atque arctas acriter
arcem,

Arte, animis, audax, ac animosus agis.

31.

Eidem.

Ob Albam Græcam receptam.

Viribus occiduis blistrinis exvlt ALBAM.

Anno 1688.

H 5

32. Po.

32.

*Votum Turcarum & Christianorum pro
Serenissimo Duce Lotharingio.*

Votum Turcarum.

Dispereat citò, nec longævo gloria duret
Tempore, Dux Lotharûm, quam tibi con-
ciliâs,

Deproperet tua mors, non vitam vivere
longam,

Sidera te faxint. Sic tibi concinimus.

Votum Christianorum.

Inverso carmine & sensu.

Conciliâs tibi quam, Lotharûm Dux, tem-
pore duret

Gloria longævo, nec citò dispereat.

Concinimus tibi sic: faxint te sidera longâ

Vivere vitam, nec mors tua deproperet,

33.

*Serenissimus Princeps Electoralis Bava-
riæ Iosephus*

*Sextâ Februarij Anno 1699. im-
matura morte defungitur.*

*Versus annum, mensem, & diem
indicat.*

DVX pLaCIDè seXtâ febrVarII eXsVrgit
aD astra.

Pentametro acronico.

*Poëta Regium Principem immaturâ morte
defundum luget.*

Proh pereat spes, pes ! & retrò res abeat ?

34-

Eidem.

*Proh dolor in parvo cecidit spes magna,
puello !*

*Spes mea, pes, petra, res heu simul, heu
cinis es !*

35.

Pro Domo Cæsaris certant astra.

Certant pro gratâ Cæsaris astra DoMo.

36.

Anno 1791!

Amicus amico. versu cancrino.

Res mea, res tua sit, res tua, res mea sit,

Vel

Sit mea res, tua res, sit tua res, mea res,

Vel

*Sunt tua, quæ mea sunt, sunt mea, quæ
tua sunt.*

37.

Aliud.

*Cor tibi transmitto, sic tu (volo) mitte
mihi cor,*

Res mea sit tua res, res tua sit mea res.

Verte

*Cor mihi mitte (volo) tu, sic transmitto
tibi cor,*

Res mea sit tua res, res tua sit mea res.

38.

Pax brevi fiet.

*Spem modò concipimus, parvo quòd tem-
pore bella*

Fœ.

Fœdere cessabunt : hoc Deus efficiet.

Verte.

Efficiet Deus hoc : cessabunt fœdere bella
Tempore quod parvo , concipimus mo-
dò spem.

39.

Vaticinium

Guilielmo N. editum.

Fatidicus tibi sum, speratū tempore cinget
Nobile tegmentum, nec pigra stat tua fors.

Verte.

Sors tua stat pigra , nec tegmentum nobile
cinget

Tempora speratum, sum tibi fatidicus.

40.

*Serenissimi Sponsi Maximilianus & Theresia
par sibi par.*

TaLi erat ore RaCheL , & siC IaCobVs
aMatVs :

EX ortV , eX speCie , par ferè LVCe
parl.

Anno 1695.

41.

Ezelio Amico.

Pro Xenio.

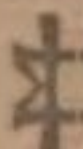
VotIs siC XenIvM, totIs Ita VirIbVs opto,
EzeLlo DeVs, & fors benè prosperItent.

Anno 1694.

Verte.

ProsperItent benè fors & DeVs EzeLlo.

42.

Votum pro Xenio.

Sic tibi vota fero, frater sic opto Deus det,
Perpetuis benè ter sit tibi temporibus.

Verte.

Det Deus opto sic frater, fero vota tibi sic,
Temporibus tibi sit ter benè perpetuis.

Vel

Det De' opto simul, frater, fero vota tibi sic,
Perpetuis malè ne sit tibi temporibus.

Verte.

Sic tibi vota fero, frater, simul opto, Deus
det,

Temporibus tibi sit ne malè perpetuis.

Iustitia armata. per cancrinum.

Sola manu terret, terret una malos.

Fons Gratitudinis. Versus logochronici.

Pons noVVs In seDes saLiet sVper astra
beatas,

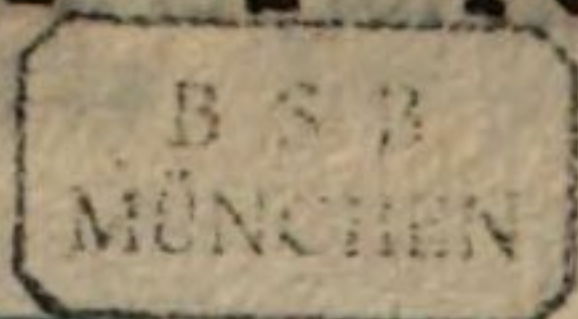
seMper, Vt eX Vena grata recVrrat aqVa,

*Mensibus Julio & Augusto Caesar Invidis-
simus Gallos bis triumphat.*

Cæsareo Mensi Debebit Gallia fines. 1704.

Cæsar In ense ferit, Gallia daMna gerit.

F I N I S.

Böcken, Johann Caspar von,

Epigrammata Miscellanea Decades septem

Salisburgum 1705

P.o.lat. 234#Beibd.1

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10608816-6

VD18 14406918-001